

PIŠETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

KAR PO DOMAČE...

Zamislite si siromašno urejeno prostorno sobo s tremi pisalnimi mizami ob zidu z okni na ulico. Ob drugem zidu dolga miza in številni stoli za ljudi, ki iščejo razumevanje, pomoč in nasvete za probleme, ki jim v številnih slučajih ni rešitve. Soba je Jugoslovensko-avstralski socialni center, ljudje pa so naši rojaki. Kraj: Newtown.

Clovek s šiframi

Nekdaj je bil fant od fare. Zdaj ima dve berglji. Močan je še vedno kot bik. Ne da se. Razporočenec Abrahamicov let je a se, razen berglj, dobro počuti. Čist, staromodnih manir (poljubljam roko, gospa) in prekomerno načitan.

Tistega dne, ko se je tole dogajalo je prišel že ob 9h zjutraj.

"Dobro jutro. Prišel sem, da tukaj izvršim svojo odajo. Sem strašansko zaposen. Vodim telepatske razgovore z britansko cesarico, maršalom Titom in Karterjem. Danes se bodo pogajali in že vidim, da brez mojih nasvetov ne bo nič. Moram jim poslati moje šifrirane predloge. Pri vas mi je to delo olajšano, ker vem, da sem med svojimi.

Delam zar mir sveta".

Ni Slovenec. Vsede se k tisti dolgi mizi, razprostre neke papirje, vzame v roke svinčnik, nas opozori, da želi absoluten mir, in začne oddajati. Naslonjen na komolce in sopihajoč od vrocene, z glavo med rokami kakor konj z naočnicami zabuljen naravnost pred se, z našobljenimi ustnicami prha veter v eter.

Nekako tako dve uri brez odmora. Ko brez besed odide, pusti za seboj košček papirja. Pogledamo. Brezkončne številke in črke iz štirih abeced. Tesno ena do druge, da se belina papirja skoraj ne vidi.

Spravili smo ta listek v ovoj z njegovimi podatki, ker smo kot socialni center dolžni skrbeti za njegov telesni in duhovni blagov...

Poznan izumitelj...

Nenadoma prekine napeto vzdušje naše pisarne, kjer mora neprenehoma vladati potrežljivost svetnika ali norca, vzemite

pogovarja s Karterjem) da je tudi on telepat, da je na moji strani in da bo zdaj, zdaj urekel radar recite Frazerju jaz sem revež spremam enainpetceset reči in piši dolarjev. Bastardi! Poudarite samo enainpetdeset dolarjev za najemnino, hrano, cigarete, obleke in za vse kar mi je treba in še veliko več jaz sem aha radar je že izključen človek kot Khoumeini. (Spet postavlja besede v red.) Tak sem. Moji izumi bodo napravili red. Dajte mi eno cigaretto. Kadi in diktira pismo g. Frazerju.

Tipkam. Kaj morem drugega. Ponudim, da pismo odpolje nas center. NE! Kaj mislite, da sem nor? Karter mi je povedal - ravnova zdaj - da ste vi efbiaj.

Izročim mu naslovljeno ovojnico z znamko.

Zahvalim se, da nas je obiskal in se še za nadalje priporočim.

"Idite vi u pm!" In že je izginil ne vedoč kam.

Vprašam se če so tudi za takto delo predvideni odpustki...

Le kaj bo prineslo popoldne?

Pavla Gruden

Novice in zanimivosti

ZAKAJ SPLOH ODRAŠČATI?

Pod tem naslovom je današnji Daily Mirror objavil pismo, ki ga je na uredništvo naslovala štirinajstletna deklica Karen Burns iz predmestja St. Marys. Brez komentarja ga za naše bravce priobčujemo v slovenščini.

Glasi se takole:

Kadar mi odrasli rečijo: "Odrasti, ne bodi tako otročja", se čudim zakaj. Ne morem razumeti zakaj bi nekdo, ki je pravi pameti želel, da naj bi sploh še kak otrok odrastel v osmedesetih. Meni je 14 let in seveda pričakujem, da bom odrastla gledajoč v nered, ki so ga napravili iz sveta.

Odrasli se večinoma ne pogovarjajo dovolj s svojimi otroci a že nas vpletajo v tretjo svetovno vojno - ne da bi si vzel čas za pojasnitve kaj to pomeni nam. Izogibam se novic na radiju, televiziji in v časopisih. Saj so vedno iste - Mr. Carter, iranski študenti in talci, zdaj pa Pakistan in Rusija.

Že samo to, da je minilo Mednarodno leto otrok, še ne pomeni, da je čas za vojno.

Eno željo imam za Novo leto in za novo desetletje. In to je za vse avstralske, amerikanske, ruske in iranske politike: da bi si vseli vsaj pet minut svojega časa in vzel v obzir otroke sveta.

Dajte nam dobro priliko, in Boga prosim, da mi opravimo to delo boljše kot odrasli danes.

MEDNARODNO LETO OTROKA V JUGOSLAVIJI

Bilanca prizadevanj v lanskem letu otroka še ni narejena. A vsaj v grobem poglejmo, kako je z jugoslovensko družbeno skrbjo za otroka.

Le 0,85 odstotka je rojenih izven porodnišnice, umrljivost dojenčkov je nizka (17,6 promile), redno teče slovenski republiški register o rizičnih otrokih na pediatrični kliniki. 68 odstotkov triletnih otrok je bilo sistematsko pregledanih, ugotovljeno je splošno izboljšanje zdravstvenega stanja vseh otrok.

V Sloveniji so načrtovali, da bodo v tem srednjoročnem obdobju na novo odprli okrog 6000 mest v vzgojnovarstvenih organizacijah; predvidoma naj bi do konca lanskega leta zajeli 58.869 otrok, vendar je številka nekoliko nižja - 56.436 otrok. V državi je bilo lani v predšolskih ustanovah 10 odstotkov otrok, v Sloveniji, recimo 28,2 odstotka, na Kosovu 1,2, v Bosni in Hercegovini 3 odstotke.

Za otroka niso "odgovorni" le starši, ampak družba, se pravi vsi.

LJUBLJANA - 26. decembra je predsednik Slovenske izseljenske matice Stane Kolman priredil sprejem za skupino pionirjev - hokejstov, otrok slovenskih izseljencev iz Kanade, ki so te dni na gostovanju po Sloveniji.

Goste je iz Kanade pripeljal slovenski izseljenec Tony Vršič. Gre za 17 otrok, ki vsi znajo slovensko (in seveda tudi angleško). Na povabilo Slovenske izseljenske matice se mudijo v domovini njihovih staršev od 22. decembra daje, vrnili pa so se 8. januarja. Vmes so odigrali nekaj tekem proti ekipam slovenskih otrok in vse tekme dobili z visokim rezultatom.

BEOGRAD - Jugoslovanska vlada je pozdravila podpis sporazuma o Zimbabveju v Londonu in v tej zvezi med drugim poučila:

Jugoslavija je prepričana, da je to pomemben korak v prizadevanju za končno likvidacijo kolonializma v Zimbabveju in za možnost, da bo ljudstvo Zimbabveja po demokratični poti uveljavilo svojo neodvisnost in populno suverenost. Sprejeti dokument še ni popoln, vendar daje osnovo, da bi Zimbabve postal demokratična in neodvisna država, v kateri ne bo rasizma in tuje nadvlade.

NOVA VAS - Več kot tisoč smučarjev-tekacev je na Bloški plato prišlo na svoj račun, saj so se posmrili na tradicionalni, peti prireditvi - bloških tekih. S to prir-

eda", šesti bloški tek, trnovski maraton in koroški tek bodo najvažnejše in najbolj množične prireditve v dolgi verigi množičnih tekmovanj v letošnji zimi.

LJUBLJANA - V razstavišču

Riharda Jakopiča v Ljubljani so odprli razstavo knjižnih ilustracij, ki so jih slovenski avtorji ustvarili od prvih dni osnovoditev do danes. Na razstavi Društva slovenskih likovnih umetnikov so prikazali delo osemdesetih avtorjev, ki se predstavljajo s prek dva tisoč originalnimi ilustracijami.

Razstava ima namen predstaviti izjemno bogastvo, ki so ga na tem področju ustvarile tri povojne slikarske generacije.

LJUBLJANA - Rektor univerze "Edvarda Kardelja" v Ljubljani dr. Slavko Hodžar in direktor zavoda za mednarodno znanstveno, tehnično in prosvetno-kulturno sodelovanje Lojze Kersnik staričila novoletni sprejem za zamejske Slovence in tuje državljane, ki študirajo na ljubljanski univerzi. V Ljubljani je okoli 300 študentov iz slovenskega zamejstva in tujine. Prihajajo iz 45 držav, med njimi je po številu največ za mejski Slovence iz Italije, prveč pa tujih študentov iz držav Bliznjega bzhoda, nekaj je tudi otrok ameriških izseljencev.

NOVI SAD - Ob izteku leta, ki ga je skupščina SFRJ razglasila za "leto Mihajla Pupina" (ob 125-letnici rojstva velikega znanstvenika), so na zgradbi Narodne knjižnice na vogalu Dunavske ulice Mihajla Pupina v Novem Sadu slovesno odkrili spominsko ploščo.

LJUBLJANA - V Slovenijo je dopotovalo 30 pionirjev, ki obiskujejo dopolnilno šolo Ivo Andrič v Berlinu. Skupaj s slovensko učiteljico bodo imeli enotedenski smučarski tečaj v Gorjach. Koncem leta so jih v svoje domove sprejeli sorodniki. 3. januarja pa bodo obiskali ljubljansko osnovno šolo Toneta Čufarja, kjer bodo navezali stike z učenci te šole. Prihodnje leto bodo predstavniki obeh šol podpisali listino o pobratenu in sodelovanju med obema šolama.

Te dni so po Ljubljani in drugih mestih postavili svoje hišice kostanjarji. Dragi so, dragi. Za dinar dobis kvečjemu dva kostanja, po gozdovih jih je pa toliko, da jih lahko v eni ura nabereš vsaj pet litrov. A kdo bi hodil ponje, če so zastonji?

Knjiga, ki je človekov najboljši prijatelj, je, denimo, postala že tako draga, da se človek odpove nakupu ene ali dveh - pa ima že za polntank bencina.

Čeprav je tudi bencin drag, a ker bo še dražji (take so napovedi) se zaradi sedanje cene ne gre pretirano jeziti.

Sicer pa: v drage avtomobile sodi tudi drag bencin. Saj človek visoke cene avtomobilov sploh začutiti ne more - ker avtomobilov preprosto kupiti ni mogoče.

Če pa ga po naključju ali po zvezah že kje stakneš - vendar ne boš gledal na ceno, saj si vesel, da ti ga je sploh uspel dobiti.

Drag je celo krompir: po pet dinarjev za kilogram, če nisi bolj zvite sorte in jo mahneš ponj v sosednjo Avstrijo, kjer ga dobis po šilingu. Menda se tam predelovanje po tej ceni še splača, pri nas se po skoraj dvakrat večji ceni že zdavnaj ne več.

Prišli smo tako daleč, da se bo menda podražil tudi denar, denimo bankovci po sto dinarjev, ki jih povsod primanjkuje. Če pa pri nas kakšne reči začne primanjkovati, je to znak, da se bo zagotovo podražila.

Da, hudi časi so prišli, tako hudi, da bo kmalu še huje, če ne bo končno malo slabše.

Zastor v Slovenskem narodnem domu na St. Clair aveniji v Clevelandu; originalno sliko Maksima Gasparija na zastor je preslikal ameriški slikar Shirley Braithwaite

KAR PO DOMAČE...

Te dni ko je g. Fraser vzel usodo Avstralije v svoje roke ter odšel v Ameriko, da bi g. Carterju osebno podal mišljenje z ozrom na situacijo v Afganistanu in mišljenje o olimpijadi, ne da bi njegova vlada poizvedela kako na to gleda ljudstvo Avstralije, mi je prišla v roke knjiga, v kateri med ostalim čitam sledče:

Amerika?... bogata ali revna?

... Amerika je velika dežela, bogata, prostrana, v marščemu tudi revna in polna kontrastov. Na poti iz Washingtona v New Orleans... in nazaj v New York, kjer se je obisk stekel h koncu, so se vtisi stalno spominjali, dopolnevali, nekateri krepili, drugi bledele. Na koncu sem se vprašal: o kateri Ameriki me sprašujejo? O črni ali beli, bogati ali revni, stari ali mladi, konformistični ali uporniški?... Četudi se nam vse na površini zdi zmedeno, anarhično, spremenljivo, je v resnici to le pena, ki prikriva globje nezadovoljstvo s konformistično Ameriko.

Neslutene količine materialnih dobrin, denarja, formalizma, se sprevračajo v svoje nasprotje. Tako opevani "ameriški način življenja", o katerem so nekoč podvomili le redki socialni pisatelji, razkriva mnoge bolezni, med njimi tudi izoliranost sodobnega človeka, njegovo osamelost, negotovost. Avtomobilski plini, industrijske odpadke, razni odpadki grizio zadušiti človeka, povsem okužiti vodo in zrak. V času, ko je komercjalna propaganda ustvarila standard dvojnega: dveh avtomobilov, dveh televizorjev, dveh kopalic, naravnajo hudi socialni problemi. Kdor se potruditi malo vstran od hitrih avtomobilskih cest, bo odkril številne enklave, svet ljudi, ki žive v pomanjanju, če ne celo v bedi. A nikjer nato hudo biti reven kakor v družbi izobilja. Tu revščina pogosto nima običajnih zunanjih znamenj, denimo raztrgane obleke, zato je treba razpoznavati po drugih merilih: socialnem varstvu, zaposlenosti, tipu

Stari in mladi

Pod tem naslovom čitam sledče... "Ne želimo sveta vrednot staršev... Mi mladi si hočemo ustvariti svoj svet"... Tako se je začel pogovor s študentkama, ki sta se v poletnik mesecih zapozili kot natakarici... Biti odvisen od staršev, to današnjih, dan ni ravno odlika, mladega, sodobnega Američana... "Morate razumeti, nasi očetje so šli skozi mnoge krize in v boju za goli obstanek so si ustvarili filozofijo, po kateri je denar vse..."

Te besede potrjuje, ne samo kar izjavlja tudi naša mladina, ampak potrjuje, ne samo kar izjavlja tudi naša mladina, ampak potrjuje tudi filozofijo, ki so si jo izbrali tudi naši emigranti v Avstraliji.

Kakor vidite, dragi brači, ni nam treba iti v Ameriko, da bi spoznali resnico zapadnega sveta. Imamo jo pred nosom, tu pri nas na Južni hemisferi. Na žalost naši politiki žive z naočnicami... Drve v svojem smer, ljudstvo pa, neumno, ker se ne zaveda svoje moči, jim sledi kot ovce.

Ne avstralski politiki, ampak apatično ljudstvo te žemlje, ki si je s svojo pametjo zaslužilo nič drugega kot status ovce, bo krivo, če bo prej ali slej Avstralija zašla v pregloboke vode, namesto, da bi ostala neutrvalna.

Pavla Gruden

UMRL JE PISATELJ CIRIL KOSMAČ

V sedemdeset letu starosti je 28. januarja umrl veliki slovenski sodobni pisatelj, akademik Ciril Kosmač. Umetnik ni dočakal letošnjega kulturnega praznika, ko naj mu bi bila izrečena Prešernova nagrada za živiljenjsko delo.

Ugasnilo je živiljenje pisatelja "Sreče in kruha", "Pomladnega dne", "Balada o trobenti in oblaku" in drugih zgodb in novel; za vselej je utihnil nekaj privzidnjen, slovesen glas pripovedovalca metafor zgodb, med njimi tudi tistih, ki žal niso bile in ne bodo nikoli več napisane. Odšel je pisatelj, velik pomemben slovenski pisatelj, ki je s svojim delom in molkom dal pečat pisateljsko in umetniško izpoved najbolj razgibanemu in usodnemu obdobju v zgodovini slovenskega človeka in naroda. Pisatelj, ki je z vso svojo eksistenco doživel dvajseta, trideseta in usodna štrideseta leta in poznejša seveda, ter svoja doživetja in spoznanja umetniško oblikoval v kratkih zgodbah, novelah, kratkih romanah, v filmskih scenarijih, uvodnikih in izjavah, vedno eksakten in premišljen, vedno z zavestjo o veliki odgovornosti pisatelja, o iskrenosti in ljubezni. Vedno kot pisatelj s tisto vse prešinjajočo zavestjo o smiselnosti in pomembnosti pisateljskega poklica in njegovo etično zaznamovanostjo, s katero so nastajala njegova dela in ob kateri je nemara tudi se ustavilo njegovo pero, kdo bi vedel kdaj in pravzaprav zakaj že kar več kot pred poldrugim desetletjem.

Ciril Kosmač se je v slovensko književnost zapisal kot eden izmed poglavitnih ustvarjalcev novejše socialno ralistične pripovedne umetnosti, obogatene z lirično meditativnimi sekvencami. Sledil je spodbudi svojega očeta, kakor je zapisal v pomemljivi avtobiografski noveli "Pot v Tolmin" ter s pronicljivo ustvarjalno voljo upodabljal v svojih zgodbah socialno problematiko ljudi, živečih v dolini ob Idrijci, nacionalno prebujenost primorskega človeka v času pod fašizmom in narodnoosvobodilnim bojem, o čemer najzgoranje poročata stvaritvi - novela Očka Orel in po njej napisani scenarij Na svoji zemlji. Socialnim in nacionalnim temam so se v romanu Pomladni dan pridružile še avtobiografske izkušnje, v Baladi o trobenti in oblaku pa poleg moralno etničnih še teža vprašanj umetniškega ustvarjanja.

Pisatelj Ciril Kosmač

Novice in zanimivosti

LJUBLJANA - V 91. letu starosti je umrl priznani slovenski fizik in publicist dr. Lavo Čermelj. Bil je dosleden borec za nacionalno svobodo in pravice manjšin. Med drugim je kot strokovnjak delal v jugoslovanski delegaciji, ki jo je vodil Edvard Kardelj na mirovni konferenci v Parizu in Londonu.

BEGUNJE - S tekmovalnega področja, kjer je sodelovanje med begunjskim Elanom (tovarno smuči) in Švedsko ukoreninjeno že vrsto let, se stiki zdaj razširjajo tudi na gospodarstvo. Elan namreč postaja solastnik tovarne za proizvodnjo tekaških smuči v mestu Haparandi na Švedskem severu.

CELOVEC - V Žabnicah v Manalski dolini so se srečali predstavniki Zveze slovenskih organizacij na Koroškem pod vodstvom tajnika Feliksa Wieserja in slovenske kulturno-gospodarske zveze iz Trsta pod vodstvom tajnika Duška Udoviča, da bi se v okviru rednih srečanj dogovorili za skupne akcije in medsebojno izmenjali informacije o političnem položaju.

Takratno srečanje je med drugim bilo še posebej posvečeno Slovencem v Kanalski dolini.

MED NAMI

Prešernova proslava

V Prešernovem domu Slovenskega društva Sydney smo se v soboto 9. feb. s kratkim a lepim programom oddolžili Prešernovem spominu.

Z jedrnatimi uvodnimi besedami nam je tajnica ga. Bulovčeva orisala pomen svečanosti. Orisala Prešernovo misel in pomen Prešerna v tujini. Omenila je tudi, da je te dni minulo dve leti odkar stoji spomenik Franceta Prešerna v avli slovenskega doma.

Poleg recitacij, katere so izvedli mladi in stari, je nastopila tudi folklorna skupina društvene šole. Ti malčki v pestrih narodnih nošah so res nekaj izredno ljubkega. V programu so sodelovali tudi gostje iz Newtona. Nastopila je otroška folklorna skupina, katera deluje pod okriljem Yug-Aus Welfare Centra, pod vodstvom koerofrafa g. Toma Sirkoviča. Vidi se, da ima ta skupina profesionalnega učitelja. Skupina je odlično izvedla venček narodnih plesov iz raznih delov Jugoslavije. Tudi vsi v narodnih nošah iz raznih delov Jugoslavije. Obe skupini sta si prislužili prav lep aplavz.

V posebno zadovljstvo lahko zapišemo tudi to, da je občinstvo tokrat izredno mirno in z zanimanjem sledilo programu in izredno mirno in z zanimanjem sledilo programu in izvajalce vsakokrat nagradilo z burnim ploskanjem. Omenimo naj tudi, da je bila dvorana polna in da so OBERKR-INARJI rezali prav poskocene in večer je potekel v toplem razpoloženju - kot velika družina. Takih večerov si še želimo!

Naše poročilo nebi bilo popolno, če ne bi omenili tudi naših balinarjev. Ob tej prilici so bili pododeljeni tudi peharji najboljšim balinarjem, kateri so tekmovali za PREŠERNOV PO-KAL. V tekmacah za Prešernov pokal so tekmovalle sledče skupine: Klub Triglav, Klub ISTRA, Klub

JADRAN-HAJDUK in domača skupina S.D.S. Skupina balinarjev S.D.S. si je osvojila prvo mesto in tako je pokal ostal v domačem klubu.

PLANICA v Wollongongu

Tamkajšnje slovensko društvo PLANICA je v petek 1. feb. proslavilo svojo desetletnico obstoja. Društvo PLANICA je menda eno izmed številnih slovenskih društev v Avstraliji, ki ima za seboj najplodovitejšo kulturno delo za seboj.

Posebej povdarjam to zato, ker so tudi ena najmanjših slovenskih kolonij v vsej širni Avstraliji. Poleg dveh Kmečkih ohreti, ki si ju priredili v preteklih letih se odlikujejo tudi po drugih kulturnih delih. Vsako leto prirejo na Showgroundu razstave, sodelujejo v povorkah s svojimi slikovitimi slovenskimi narodnimi nošami, ter sodelujejo v drugih številnih mednarodnih prireditvah. Torej v Wollongongu vsi prav dobro vedo kdo so Slovenci! Dočačini jih poznajo pod vzdevkom "people with umbrellas", pač kompletne slovenske narodne noše ni brez 'krajnske male'!

PLANINKA v Brisbane

Svečanosti med Slovenci še ni konec. Slovensko društvo v Brisbenu pa letos praznuje svoj srebrni jubilej! Minulo je že četrto stoletje, ko so se tamkajšni maloštevilni Slovenci združili v društvo. Največ zaslug za ustanovitev pred 25. leti je imel pokojni CIRIL VUGA. Četrto stoletja je že kar lepa doba in požrtvovalnega dela za slovenski skupnost. V soboto 16. februarja so ta jubilej proslavili na svečan način.

Obema društvinama kličemo še na mnoga leta in naše čestitke!

ZOPET NA ZDRAVLJENJU

V Liverpoolski bolnišnici je te dni zopet na zdravljenju naš poznani in priljubljen rojak Fredi MAVKO. Prejšnji teden se je moral podvreči manjši operaciji. Upajmo, da bo skoro doma in nadaljeval zdravljenje pod skrbno roko svoje soproge Milene. Želim ti skorajšnje okrevanje, vsi prav iz srca, posebno pa še tvoji vnučki Maja in Natali!

OBVESTILO

Uprava Slovenskega društva Sydney obvešča, da se začne pouk slovenščine v klubskih prostorih v nedeljo 24. feb. ob 2 uri popoldan. Uprava društva upa in želi, da bo letosni vpis dosti boljši od preteklega leta. Lansko leto smo s šolo začeli žal le v zadnjem tromesečju.

Slovenske šole letos delujejo še pri Verskem centru v Merrylandsu, uprava kluba Triglav ima šolo v Canley Vale ter za srednješolce v Ashfieldu in v Bankstownu. Vpis je še možen povsod.

LJUBLJANA - Na tekmovanju v slalomu za svetovni pokal je spet zablestel Bojan Križaj, ki je v Chamonihu osvojil drugo mesto 16 stotink sekunde za Stenmarkom. (Strel je bil 18).

PIŠETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

KAR PO DOMAČE...

Te dni ko je g. Fraser izvzel usodo Avstralije v svoje roke ter odšel v Ameriko, da bi g. Carterju osebno podal mišljenje z ozrom na situacijo v Afganistanu in mišljenje o olimpijadi, ne da bi njegova vlada poizvedela kako na to gleda ljudstvo Avstralije, mi je prišla v roke knjiga, v kateri med ostalim čitam sledeče:

Amerika?... bogata ali revna?

... Amerika je velika dežela, bogata, prostrana, v marščemu tudi revna in polna kontrastov. Na poti iz Washingtona v New Orleans... in nazaj v New York, kjer se je obisk stekel h koncu, so se vtisi stalno spominjali, dopolnjevali, nekateri krepili, drugi bledeli. Na koncu sem se vprašal: o kateri Ameriki me sprašujejo? O črni ali beli, bogati ali revni, stari ali mladi, konformistični ali uporniški?... Četudi se nam vse na površini zdi zmedeno, anarhično, spremenljivo, je v resnici to le pena, ki prikriva globlje nezadovoljstvo s konformistično Ameriko.

Neslutene količine materialnih dobrin, denarja, formalizma, se sprevračajo v svoje nasprotje. Toliko opevani "ameriški način življenja", o katerem so nekoč podvomili le redki socialni pisatelji, razkriva mnoge bolezni, med njimi tudi izoliranost sodobnega človeka, njegovo osamelost, negotovost. Avtomobilski plini, industrijske odpake, razni odpadki grozijo zadušiti človeka, povsem okužiti vodo in zrak. V času, ko je komercialna propaganda ustvarila standard dvojnega: dveh avtomobilov, dveh televizorjev, dveh kopalic, naraščajo hudi socialni problemi. Kdor se potрудi malo vstran od hitrih avtomobilskih cest, bo odkril številne enklave, svet ljudi, ki žive v pomanjkanju, če ne celo v bedi. A nikjer ni tako hudo biti reven kakor v družbi izobilja. Tu revščina pogosto nima običajnih zunanjih znamenj, denimo raztrgane obleke, zato jo je treba razpoznavati po drugih merilih: socialnem varstvu, zaposlenosti, tipu

Stari in mladi

Pod tem naslovom čitam sledeče... "Ne želimo sveta vrednot staršev... Mi mladi si hočemo ustvariti svoj svet"... Tako se je začel pogovor s študentkama, ki sta se v poletnik mesecih zapozlili kot natakarici... Biti odvisen od staršev, to današnji, dan ni ravno odlika, mladega, sodobnega Američana... "Morate razumeti, nasi očetje so šli skozi mnoge krize in v boju za goli obstanek so si ustvarili filozofijo, po kateri je denar vse..."

Te besede potrjuje, ne samo kar izjavlja tudi naša mladina, ampak potrjuje, ne samo kar izjavlja tudi naša mladina, ampak potrjuje tudi filozofijo, ki so si jo izbrali tudi naši emigranti v Avstraliji.

Kakor vidite, dragi bračci, ni nam treba iti v Ameriko, da bi spoznali resnico zapadnega sveta. Imamo jo pred nosom, tu pri nas na Južni hemisferi. Na žalost naši politiki žive z naočnicami... Drve v svojo smer, ljudstvo pa, neumno, ker se ne zaveda svoje moči, jim sledi kot ovce.

Ne avstralski politiki, ampak apatično ljudstvo te zemlje, ki si je s svojo pametjo zasluzilo nič drugega kot status ovce, bo krivo, če bo prej ali slej Avstralija zašla v preglobeke vode, namesto, da bi ostala neutralka.

Pavla Gruden

UMRL JE PISATELJ CIRIL KOSMAČ

V sedemdesetem letu starosti je 28. januarja umrl veliki slovenski sodobni pisatelj, akademik Ciril Kosmač. Umetnik ni dočkal letošnjega kulturnega praznika, ko naj mu bi bila izrečena Prešernova nagrada za živiljenjsko delo.

Ugasnilo je živiljenje pisatelja "Sreče in kruha", "Pomladnega dne", "Balada o trobenti in oblaku" in drugih zgodb in novel; za vselej je utihnil nekaj privzidignjen, slovenski glas pripovedovalca metafor zgodb, med njimi tudi tistih, ki žal niso bile in ne bodo nikoli več napisane. Odšel je pisatelj, velik pomembeni slovenski pisatelj, ki je s svojim delom in molkom dal pečat pisateljsko in umetniško izpoved najbolj razgibanemu in usodnemu obdobju v žgodovini slovenskega človeka in naroda. Pisatelj, ki je z vso svojo eksistenco doživel dvajseta, trdeseta in usodna šridadeseta leta in poznejša seveda, ter svoja doživetja in spoznanja umetniško oblikoval v kratkih zgodbah, novelah, kratkih romanah, v filmskih scenarjih, uvodnikih in izjavah, vedno eksakten in premišljen, vedno z zavestjo o veliki odgovornosti pisatelja, o iskrenosti in ljubezni. Vedno kot pisatelj s tisto vse prešinjajočo zavestjo o smiselnosti in pomembnosti pisateljskega poklica in njegovo etično zaznamovanostjo, s katero so nastajala njegova dela in ob kateri je nemara tudi se ustavilo njegovo pero, kdo bi vedel kdaj in pravzaprav zakaj že kar več kot pred poldrugim desetletjem.

Ciril Kosmač se je v slovensko književnost zapisal kot eden izmed poglavitnih ustvarjalcev novejše socialno ralistične pripovedne umetnosti, obogatene z lirično meditativnimi sekvencami. Sledil je spodbudi svojega očeta, kakor je zapisal v pomemljivi avtobiografski noveli "Pot v Tolmin" ter s pronicljivo ustvarjalno voljo upodabljal v svojih zgodbah socialno problematiko ljudi, živečih v dolini ob Idrijci, nacionalno prebujenost primorskega človeka v času pod fašizmom in narodnoosvobodilnim bojem, o čemer najzgorovorneje poročata stvari novelna Očka Orel in po njej napisani scenarij Na svoji zemlji. Socialnim in nacionalnim temam so se v romanu Pomladni dan pridružile še avtobiografske izkušnje, v Baladi o trobenti in oblaku pa poleg moralno etničnih še teža vprašanje umetniškega ustvarjanja.

Pisatelj Ciril Kosmač

Novice in zanimivosti

LJUBLJANA - V 91. letu starosti je umrl priznani slovenski fizik in publicist dr. Lavo Čermelj. Bil je dosleden borec za nacionalno svobodo in pravice manjšin. Med drugim je kot strokovnjak delal v jugoslovanski delegaciji, ki jo je vodil Edvard Kardelj na mirovni konferenci v Parizu in Londonu.

BEGUNJE - S tekmovalnega področja, kjer je sodelovanje med begunjskim Elanom (tovarno smuči) in Švedsko ukoreninjeno že vrsto let, se stiki zdaj razširjajo tudi na gospodarstvo. Elan namreč postaja solastnik tovarne za proizvodnjo tekaških smuči v mestu Haparandi na švedskem severu.

CELOVEC - V Žabnicah v Manalski dolini so se srečali predstavniki Zveze slovenskih organizacij na Koroškem pod vodstvom tajnika Feliksa Wieserja in slovenske kulturno-gospodarske zveze iz Trsta pod vodstvom tajnika Duška Udoviča, da bi se v okviru rednih srečanj dogovorili za skupne akcije in medsebojno izmenjali informacije o političnem položaju.

Takratno srečanje je med drugim bilo še posebej posvečeno Slovencem v Kanalski dolini.

MED NAMI

Prešernova proslava

V Prešernovem domu Slovenskega društva Sydney smo se v soboto 9. feb. s kratkim a lepim programom oddolžili Prešernovem spominu.

Z jedrnatimi uvodnimi besedami nam je tajnica ga. Bulovčeva orisala pomen svečanosti. Orisala Prešernovo misel in pomen Prešerna v tujini. Omenila je tudi, da je te dni minulo dve leti odkar stoji spomenik Franceta Prešerna v avli slovenskega doma.

Poleg recitacij, katere so izvedli mladi in stari, je nastopila tudi folklorna skupina društvene šole. Ti malčki v pestrih narodnih nošah so res nekaj izredno ljubkega. V programu so sodelovali tudi gostje iz Newtowna. Nastopila je otroška folklorna skupina, katera deluje pod okriljem Yug-Aus. Welfare Centra, pod vodstvom koerofrafa g. Toma Sirkoviča. Vidi se, da ima ta skupina profesionalnega učitelja. Skupina je odlično izvedla venček narodnih plesov iz raznih delov Jugoslavije. Tudi vsi v narodnih nošah iz raznih delov Jugoslavije. Obe skupini sta si prislužili prav lep aplavz.

V posebno zadovljstvo lahko zapišemo tudi to, da je občinstvo tokrat izredno mirno in z zanimanjem sledilo programu in izredno mirno in z zanimanjem sledilo programu in izvajalce vsakokrat nagradilo z burnim ploskanjem. Omenimo naj tudi, da je bila dvorana polna in da so OBERKRINARI rezali prav poskočne in večer je potekel v toplem razpoloženju - kot velika družina. Takih večerov si še želimo!

Naše poročilo nebi bilo popolno, če ne bi omenili tudi naših balinarjev. Ob tej prilici so bili podeljeni tudi peharji najboljšim balinarjem, kateri so tekmovali za PREŠERNOV PO-KAL. V tekma za Prešernov pokal so tekmovale sledeče skupine: Klub Triglav, Klub ISTRA, Klub

JADRAN-HAJDUK in domača skupina S.D.S. Skupina balinarjev S.D.S. si je osvojila prvo mesto in tako je pokal ostal v domačem klubu.

PLANICA v Wollongongu

Tamkajšnje slovensko društvo PLANICA je v petek 1. feb. proslavilo svojo desetletnico obstoja. Društvo PLANICA je menda eno izmed številnih slovenskih društev v Avstraliji, ki ima za seboj najplodovitejšo kulturno delo za seboj.

Posebej povdorjam to zato, ker so tudi ena najmanjših slovenskih kolonij v vsej širni Avstraliji. Poleg dveh Kmečkih ohreti, ki si ju priredili v preteklih letih se odlikujejo tudi po drugih kulturnih delih. Vsako leto priejo na Showground razstave, sodelujejo v povorkah s svojimi slikovitimi slovenskimi narodnimi nošami, ter sodelujejo v drugih številnih mednarodnih prireditvah. Torej v Wollongongu vsi prav dobro vedo kdo so Slovenci! Domaćini jih poznajo pod vzdevkom "people with umbrellas", pač kompletne slovenske narodne noše ni brez 'krajnske marele'!

PLANINKA v Brisbane

Svečanosti med Slovenci še ni konec. Slovensko društvo v Brisbenu pa letos praznuje svoj srebrni jubilej! Minulo je že četrto stoletja, ko so se tamkajšni maloštevilni Slovenci združili v društvo. Največ zaslug za ustanovitev pred 25. leti je imel pokojni CIRIL VUGA. Četrto stoletja je že kar lepa doba in požrtvovalnega dela za slovenski skupnost. V soboto 16. februarja so ta jubilej proslavili na svečan način.

Obema društvinama kličemo še na mnoga leta in naše čestitke!

ZOPET NA ZDRAVLJENJU

V Liverpolski bolnišnici je te dni zopet na zdravljenju naš poznan in priljubljen rojak Fredi MAVKO. Prejšnji teden se je moral podvreči manjši operaciji. Upajmo, da bo skoro doma in nadaljeval zdravljenje pod skrbno roko svoje soproge Milene. Želim ti skorajšnje okrevanje, vsi prav iz srca, posebno pa še tvoji vnučki Maja in Natali!

OBVESTILO

Uprava Slovenskega društva Sydney obvešča, da se začne pouk slovenščine v klubskih prostorih v nedeljo 24. feb. ob 2 uri popoldan. Uprava društva upa in želi, da bo letosni vpis dosti boljši od preteklega leta. Lansko leto smo s šolo začeli žal le v zadnjem tromesečju.

Slovenske šole letos delujejo še pri Verskem centru v Merrylandsu, uprava kluba Triglav ima šolo v Canley Vale ter za srednješolce v Ashfieldu in v Bankstownu. Vpis je še možen povsod.

LJUBLJANA - Na tekmovanju v slalomu za svetovni pokal je spet zablestel Bojan Križaj, ki je v Chamoniuh osvojil drugo mesto 16 stotink sekunde za Stenmarkom. (Strelje bil 18).

PIŠETA IN UREJUJETA.
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

KAR PO DOMAČE...

Pisati o Titu ni enostavno. Lahko bi segla po številnih knjigah o Titu in več ali manj s svojimi besedami "prepisala", kar pišejo o Titu ljudje s svetovno zanimi imeni, kar ni in ne bo moja navada.

Ko so tisoči Slovencev zgrnili maja meseca leta 1945. na Kongresnem trgu pred ljubljansko univerzo, kamor je v tistih burnih dneh po vojni prišel Tito, da pozdravi izmučeno slovensko ljudstvo po izvanredno težko pridobljeni svobodi, sem v grobni tišini, po sporočenemu vzlikanju iz tisočih grl v pozdrav svojemu vojskovodi, skušala prisluhniti njegovi besedi, ki je odmevala z balkona ljubljanske univerze.

Toda nisem ga videla niti slišala. Poslavljala sem se v srcu z domovino, ki jo še

je ta želja izpolnila, da v tej veri nikdar nisem omagala, se moram zahvaliti politik-i Tita, njegovemu geniju, kateremu se danes klanjam Že od 1941. leta stoji za krmilom Jugoslavije.

Tito - svoboden duh vizacionarja

Vsa leta na tujih tleh sem zasledovala svetovni tisk o Jugoslaviji, in ko je md emigrante začel prihajati tudi domači tisk iz domovini, sem začela tehtati vsako besedo. Lež in resnico.

Ne padam na kolena pred človeškimi ustvaritvami. Vse to je samo prah. Edino kar je neprecenljive vrednosti, je svoboda duha, ki dela za dobrobit človeške družbe.

Iz zagonetne osebnosti za imenom Tito, sem si po

Da bi navaden zemljani zmogel razumeti človeka kakor je Tito, mora z duhom zakriliti iznad zemlje, da bi videl bodočnost sveta, v njej spoznal namene takega človeka in istočasno prišel do pravične sodbe. Lahko je ocenjevati človeka po njegovih delih in ga po teh tudi obsojati. Treba ga je, predvsem spoznati v njegovih namenih.

Pisati o človeku, ki za časa svojega življenja vidi daleč naprej od življenja v njegovi dobi, a je v svojem delu kot takem eden z ljudstvom a vendorle odmaknjens s pogledom duha od najboljše bodočnosti človeštva v daljno, ni lahko, saj ga je treba naprej razumeti. Množice takega človeka, katerega dejanja, vplivajo pozitivno na njihovo življenje, hitro vzljubijo. Tak človek je Tito. Ljubijo ga množice, katerim je ustvaril pogoje za boljše življenje, a ne žele si ga držobe begunske skupine, ker v njihovi, ozki, sebični, zastareli ideologiji, ki veruje v vstajenje zgodovinskih okostnjakov, ni prostora za njegovo dalekovidnost in svetovno razgledanost. Tito je v svoji svobodi tovariš človeštva.

Titova vera v boljši svet

Že kot otrok revne kmecke družine je na sebi spoznal bolečine delavskega razreda in trpljenje zapovedanih narodov. V prvi svetovni vojni je okusil grizote, ki jih trpi nedolžno človeštvo.

Odrastel je v nepokolebljivega borca za človeške pravice, enakopravnost narodov in za svobodno Jugoslavijo. Ustvaril si je vizijo o boljšem svetu, v kateremu naj bi vsak narod bil gospodar na svoji zemlji. Postal je simbol Jugoslavije, njene civilizacije in njene edinstvene, višje socialistične ureditev.

Kot vizacionar nepokolebljivega duha in jeklene volje in človek, ki ni pokleknil pred stalinom, kot vojskovoda, ki je bil na večji trn v peti Hitlerju, kot neutrudlivi poslanec miru za kar mu je dal osbeno priznanje tudi papež Pavel VI., in kot ljubitelj človeštva, stoji danes na celu neuvrščenih narodov, ki v njemu vidijo poslanca enakopravnosti. Kot velik vojskovoda, neustrašeni revolucionar, prvi državljan Jugoslavije, genialni politik in preobrazovalec sveta, Tito danes uživa svetovni ugled enkratnega človeka.

Očka Tito

O njegovi veličini govore njegova dela, svetovni tisk in spoštovanje ki mu ga izkazujejo vsi državniki. Navlči svobodi, ki si jo je vze že v mladostnih letih, je na sebe sprejel titanski jar, saj je kakor človek, poln slabosti, ki jih je moral krotiti z disciplino, ki mu je velevala, da mora biti trd tudi s samim seboj. Vera v njegovo vizijo mu je dala

tudi vero v ljudstvo Jugoslavije, ki ga je povedel po strašanskem trpljenju do zmage. Moral je biti racionalen človek. Kakor pravilen oče je moral tudi kaznovati.

Da je v njegovem srcu tudi morje ljubezni in da vzbuje ljubezen svojega ljudstva, mi priča pismo, ki sem ga pred kratkim prejela. V njemu mi piše moj čil, zdrav, bister in mladosten osemdesetletni očuh, sledče:

"Te dni naš dobri očka Tito leži v ljubljanski kliniki. Odrezali so mu noge in vsi molimo, da bi operacijo srečno prestal".

Zig na to spontano izavo mojega očuha in na moj pogled v Titovo notranjost, katera ni z lahkoto trpela prelivanja krv, pa je postavil Božidar Jakac, slovenski partizan in velike slikar umetnik s Titovim portretom iz leta 1943, ki sem ga slučajno ugledala v družinski reviji "Nada".

Ta pretresljiv Titov portret, ki ga je slikar Jakac nosil pri sebi vse do konca vojne, je meni kakor tudi njemu kto sam izjavlja, najdragocenejši portret. Ta izredno zgovoren portret prikazuje Titovo notranjost človeka, ki je prevelik, da bi da mogli vsi razumeti. Lahko je razumeti malega človeka. Tito, legendarni človek za časa svojega življenja, ostaja mnogim zagonetka.

Velicina njegove osebnosti, ki jo je tako pretresljivo naslikal Božidar Jakac mi govori da "Tito živi za kar bi hotel živeti do konca vseh dni".

Ni lahko biti človek visokoga duha.

Pavla Gruden

ZAKLADNICA LJUDSKIH PESMI

Predstavili so veliko ploščo s pesmimi in glasbo Porabskih Slovencev

V soboto 2. februarja so v GORNJEM SENIKU na Madžarskem predstavili veliko ploščo z izvirno ljudsko glasbo in pesmimi Porabskih Slovencev, ki sta jo v sodelovanju s sekcijo za glasbeno narodopisje inštituta za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti izdali mariborska založba Obzorje in ljubljanska diskografija hiša Helidon.

Predstavitev v nabito polni dvorani gornjeseniškega kulturnega doma je, kot že mnogokrat doslej, ob kulturnih in drugih sračenjih slovenskega življa ob Rabu, izvenela kot odkritosčna manifestacija narodnostnega sožitja in sodelovanja slovenske skupnosti onstrane meje z matičnim narodom.

Predstavitev velike plošče, Porabje, na kateri je posnetih 19 izvirnih svetbenih, pripovednih, ljubezenskih in vojaških pesmi, ki so jih Porabski Slovenci kot ljudsko izročilo skrbno pre-

našali iz roda v rod cela stoletja, so gornjeseniški predstilji smiselnove povezovali še z nastopom ansamba narodnega godca Lacijs Korpica in Kvarteta slovenskih žanjc, ter slovenskega mešanega pevskega zboru 'Avgust Pavel' iz Gorjega Senika, ki ga že od 1964. leta prizadenvno vodi upodkojeni učitelj Andraz Cabaj.

Slovencev, potrujejo tudi besede urednika plošče prof. Julija Strainerja iz Maribora, da so v dveh letih ob skrbni pomoči domaćinov v Porabju zdrali kar 13209 izvirnih ljudskih pesmi, na plošči pa jih je objavljenih le devetnajst.

Plošča, ki je znova potrdila tudi dobre sosedske odnose - natisnili so jo v dva tisoč primerki - je hkrati napoved serije petnajstih velikih plošč, na katerih bodo predstavili izvirne slovenske ljudske pesmi, glasbo iz Rezije, Slovenske Benečije, Avstrijske Koroske, kakor tudi iz drugih posameznih slovenskih pokrajin. Porabje je dobitno predvsem zato, ker je bilo glasbeno gradivo po skrbnem in dolgoletnem zbiranjju, najbolje urejeno za izdajo plošče.

Kako bogata je zakladnica ljudskih pesmi in na povov Porabskih

SODOBNI AFORIZMI

Najhuje je, če padeš s konja pod človeka. Povprečni ljudje laže prenašajo bedačke kot genije.

Kdor se zadnji smeje, naj si umije zobe. Dolge govorance imajo ponavadi tisti, ki ne morejo zamolčati svoje praznoglavosti. Človek je najbolj samosvoj, ko govorci v imenu drugih.

Človek najtežje prenaša brezdelje, ker takrat mora misli.

Dandanes se pisatelji lahko mirno prepisujo, saj ljudje vse manj berejo.

Največ uspeha imajo tisti mladi kadri, ki imajo dokončno izoblikovana stališča za prihodnost.

Sivi lasje so lahko tudi posledica pogostega pranja možganov.

Pazite se zahrbtnežev, ki so brez hrabenice. Palica ima dva konca, če se ne zlomi na momem hrbitu.

PREŠERNOVE NAGRADE

Na slovesni proslavi Prešernovega dne, slovenskega kulturnega praznika, so v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani podelili letošnja najvišja priznanja in umetniške dosežke, Prešernove nagrade. Prejeli so jih slikar in grafik akademik Božidar JAKAC, igralec in režiser Slavko JAN in posmrtno slovenski pisatelj Ciril KOSMAČ, ki je preminul pred nekaj dnevi. Podelili so tudi 18 nagrad Prešernovega sklada. Slavnostni govornik je bil predsednik Društva slovenskih pisateljev Tone Pavček.

Slovesnosti v Slovenski filharmoniji so se udeležile številne osebnosti javnega in kulturnega življenja. V umetniškem programu simfonični orkester in komorni zbor RTV Ljubljana pod vodstvom Sama Hubada ivajala Prešernovo "Zdravico" Škerjančev uvodni sonet iz kantate "onetni venec dr. Franceta Prešerna" in Bravničarjev "Himnus slavicu". Po proslavi je predsedstvo vlade priredilo v prostorih republike skupščine sprejem.

WENGEN - Bojan križaj se je vpisal v zlato knjigo zmagovalcev tekem za svetovni pokal. 20. januarja je namreč na izredno zahtevnem slalomu v Wengnu premagal vso svetovno elito in prvič stopil na najvišjo stopnico, njemu ob boku pa sta stala nihče drug kot Ingemar Stenmark in Paul Frommelt. Križaj se je od decembra leta 1976 ko je v Val d'Iseru v veleslalomu osvojil prvo točko v svetovnem pokalu, še sedemindvajsetkrat uvrstil med prvo deseterico, devetindvajsetčetrti pa prav na vrh.

Ingemar Stenmark je po slalomu v Wengenu izjavil: "Tokrat sem povsem zadovoljen z drugim mestom, kajti Križaja nisem mogel prehiteti. V Lake Placidu računam na eno od zlatih kolajn, kajti takega odličja še nimam. Velike možnosti imajo tudi Jugoslovani. Lahko se uvrstijo med prvi pet. A kdo od njih? Vsi štirje!"

danes ljubim kot sem jo ljubila vedno. Zgnusila se mi je Evropa zaradi vojnih grozot, posebno naša bratska vojna mi je ležala na srcu kot svinec. Premagala me je vojna, premagali so me neki osebni dogodki povezani z vojno in odšla sem v tujino.

Cim pa sem stopila na tuga tla, se mi je srce obrnilo nazaj v domači raj... Živila sem le še za most prijateljstva z domovino v trdni veri, da se bo ta moja želja uresničila. In da se mi

dolgh letih premišljevanja in tehtanja njegovih del za Jugoslavijo in za njene narode, za njen mednarodni ugled, za samoupravljanje in enakovrednost njenih narodov, in za mir na svetu, prišla do zaključka, da se geniji kakor je Titov rode morda le enkrat v vsakem stoletju. Njegov edinstveni genij bo v zgodovini Jugoslavije stal zapisan na najvišjemu mestu morda za vse case. Zasenčil je sodobne velikane na pozornici svetovne politike.

VERA, VSKZ, Trditev vročet in dikt

PIŠETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

KAR PO DOMAČE...

Menda človeške družbe res ni več jemati rasno. Nobena vojska nas več ne bo spometovala. Do 24. februarja t.l. sem živila v prepričanju, da ima človeška družba če se sploh še takomore reči, samo tri razrede. Pa to več ne velja. "Sun Herald" nam je namreč zgorej navedenega dne prikazal, da ima sodobna leštvenica socalnega statusa 5 razredov.

Položaji na vrhu lestvice

Če že moramo biti takonatančni, potem je treba v to lestvico zabititi še dva klini. višji nižji in nižji nižji razred. Pravijo, da kdor visoko leta nizko pade. Kdo je na najvišjem klinu te najnovejše leštvice? V najvišjem razredu so najbolj stabilizirani in to na prvem mestu sodniki, in cerkveni voditelji, ki so šele na petem mestu v višjem razredu družbe. V tem istem razredu počasi padajo koabinetni ministri, zdravnički-speciališti in armiški generali. Klin gori ali dol, če bodo šli takoj naprej nazaj, bodo kmalu spadli na nižji klin nižjega razreda saj vse manj služijo človeštvu. Kar se tiče cerkvenih voditeljev in sodnikov pa jih tam drži tradicija. Gotovo je, da vsi niso svetniki. Rapidno z višjega razreda pa padajo univerzitetni profesorji in navadni zdravniki. Ene in druge menda prehiteva napredek znanosti.

Prestopanje v višjem srednjem razredu

Tu se počasi dvigajo samo šefi državnih oddelkov. Plezajo počasi pač zato, ker ne napredujejo z ozirom na talente, ampak le z leti službovanja. Rapidno pa padajo arhitekti, dentisti, soliutorji, ker več računajo kot je njihovo delo vredno. Stalno padajo člani parlamenta in uredniki časopisov. Menda zato, ker kopajo jame drug drugemu a jih ljudstvo ne vzema rasno. Stalno padajo tudi veterinarji, katerim se bodo kmalu pridružili zdravniki. Z njimi vred upravitelji bank, ki imajo na razpolago vse manj kredita, vse manj kredita pa imajo tudi knjigovode. V to isto družbo padajo tudi šolski upravitele. Nimajo več avtoritete.

P.H. jim raste čez glavo. Najbolj hitro s klini pa se spuščajo lastniki velepodjetij, ki so tam kjer so, po zaslugu delavcev. Padajo alarmantno, ker se delavci dvigajo alarmantno.

Drenjanje v srednjem razredu

Tukaj najbolj hitro padajo gojitelji goveje živine ker je vse manj trave a denar vse preveč počasi raste. Stalno padajo fizioterapisti, ker vsled naraščanja številna pohabljenih, njihov poklic ni nič več kaj posebnega. Z njimi vred pa padajo delovde, ker jim stopajo na prste predstavniki sindikatov. Pridružili so se jim tudi učitelji sekundarnih šol, ki jim danes komandirajo študenti. Družbo jim delajo tudi knjižničarji, ke ne morajo dohitevati pisatelje. Malo bolj počasi pa padajo učitelji osnovnih sol, ker so otroci še premajhni, da bi se jim stavili po robu. Ravnito tako padajo lastniki večjih farm, ker kmetijski delavci beže v mesta. Počasi z njimi vred pa se spuščajo na spodnji klin tudi poklicne bolničarke, ker zaradi drena v bolnicah ravna z bolniki kot da so na tekočem traku. Počasi pa tudi padajo privatne tajnice, ker vse bolj hitro padajo v naročja svojih šefov.

S klini na klin v srednjem nižjem razredu

Natakarice v letalih, parden, stuvardese se dvigajo počasi čeprav letala vse bolj padajo. Spektakularno pa se dvigajo profesionalni dirkači, oziroma jahači dirkalnih konjev, ki spektakularno padajo. Počasi se dvigajo tudi preddelavci, ker se gospodarji podjetij in šefi sindikatov bore, da jih pridobe vsak na svojo stran. Tudi stražniki se s hitro narascnjocimi zlocini se počasi dvigajo. Tudi mizarji se počasi dvigajo, ker delati s sintetičnim lesom ni "kar tako". Vse bolj pa se dvigajo električarji, ker morajo razen mizarških električnih naprav vse bolj popravljati slabo izdelano gospodinjske električne naprave. Ker velepodjetniki alarmantno padajo, se v nižjem srednjem razredu stalno dvigajo mehaničarji, z njimi vred pa tudi klju-

čavničarji in slično. Počasi tudi padajo bančni uradniki, ker naraščajo komputerji. Počasi pa se dvigajo tudi pogrebci in tiskarji, ker se mrliči danes vozijo v vse bolj elegantnih avtomobilih a živi v vse večjem številu za seboj puščajo življenjepise. Edini, katerih položaj je ustaložen, so agneti za zavarovalne, ker je razen nesreč tudi vse več tatov. Tudi položaj tipkarjev je varen. To pa zato, ker so vsi pismeni ljudje dandanašnji vse manj pismeni. Tudi starejši pisarniški moči status je varen, ker so bolj zanesljivi. Strah jih je namreč, da jih bodo izpodrinili mlajši. S svojega klini v srednjem nižjem razredu pa padajo predvajalci plošč na radiu. Saj je plošč in kaset že kot smeti. Padajo pa tudi prodajalci hiš in zemlje, ker jim dela konkurenco država s prodajanjem državne zemlje in dvanjam državnih stanovanj. Izpodrivajo pa jih tudi veletvrde, ki rapidno padajo na njihov klin.

Dviganje nižjega razreda

Se dvigajo še mesarji, zidarji, taksiji, mlajši uradniki, avtobusni šoferji, trgovski pomočniki, šoferji tovornih avtomobilov, magacinerji, barmeni, kmetijski delavci, tovarniški delavci, barske natakarice, delavci v avtomobilskih garažah, delavci v lukah, čistilci uradov in cestni pometači. Dviga pa se ugled pobiralcem stav, ker se ljudje v Avstraliji stavijo ne samo na konje in pse ampak no vse kar "leze in gre". Iščejo srečo, ker ne vedo, da jo vsak človek v sebi nosi. Nekvalificirani padajo.

Ljudje brez jasnega statusa

V višjem razredu teh ni. Menda vedo kaj delajo. Ni jih tudi v višjem srednjem razredu, ker ti si najbolj domisljujejo, da so kar niso. V srednjem razredu je nejasen položaj televizijskim producentom in žurnalistom. To so pač ljudje svobodnega poklica. V nižjem srednjem razredu pa si niso na jasem o svojem položaju tajniki obrtniških sindikatov, ker je obrtnikov vse manj. Njim pa so se pridružile tudi gospodinje. Imajo vse več strojev, da bi se vedno bolj dolgočasile pred televizijo, kratkočasile s pilulami in znašale nad otroci. Brez jasnega statusa so tudi prostitutke, ker so med njimi mnoge gospodinje. V isto družbo pa spadajo tudi maserke v salonih za masažo. Nimajo še namrec svojega sindikata, ker se ne ve kaj in kako masirajo. Pač nimajo diplom. Sem pa spadajo tudi pobiralci dolgov. Niso popularni, ker ljudje vedno bolj žive na dolg.

Če sem vam ljubi računajte. Ugotovili boste, da družba pada. Ne zavidajte pa nikar socialnim delavcem kajti med tistimi redkimi "srečneži" so, katerih položaj na petem linu od zgoraj navzdol na srednjem delu leštvice, ki ima 12 klinov, ni v nevarnosti, da bi spadel. To so ljudje, ki imajo tako močne hrbenice, da nosijo breme sveda. To so ljudje, ki ne misijo obestiti življenja na klin. To so takozvana solveta - ljudje, ki se zaganjajo za ohranitev človeštva. Ali ste vi med njimi?

Pavla Gruden

Dr. Alojz Šuštarj - slovenski metropolit

Ljubljana (Tanjug) - Papež Janez Pavel 2 je včeraj imenoval za novega ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Alojza Šuštarja, dosedanjega kanonika stolnega kolegija v Ljubljani.

Dr. Alojz Šuštar je rojen 1920. leta v Vaši Grmada pri trebnjem na Dolenskem. Potem ko je končal 1946. leta študij teologije in filozofije na univerzi gregoriana v Rimu, Dr. Šuštar je opravljal vrsto pomembnih dolžnosti v rimokatoliški cerkvi. V Ljubljano se je vrnil 1977. leta.

Kot je znano, je dosedanji slovenski metropolit 78-letni Dr Jožef pogačnik že od 1977. leta v ostavki zradi prekoračitve starostne meje.

Cviček, cvički, cvičkarija

Da je cviček dolenska specialiteta to vemo vsi. Da je cviček zadnjo jesen dobro obrodil pa lahko sklepamo po sledičem poročilu

V trebanjski gostilni Melgič se je zbravala v začetku februarja strokovna komisija dolenskih poznavalcev vin na pokušnjo različnih sort vin, ki so jih prinesli v oceno vinogradniki z območja Šentruperta, Malkovca, Mirne in Trebnjega. Cvička je bilo okoli 20 vzorcev. Ko bo komisija podala oceno teh vin s trebanjskega okoliša, bodo vinogradniki z najboljšimi sortami sodelovali na izločilni poskušnji za vso obm-

ocje, tamkajšnji zmagovalci pa na dolenski cvičkariji.

Tradicionalna prireditev "teden cvička" bo letos te dni na Mirni. Trebanjci bodo skušali ponuditi na Mirni na poskušnjo več kot sto različnih cvičkov najboljše kakovosti.

Pust, kurentovanje

Pust, kurentovanje, pustne veselice, predvsem te poznamo vsi. To je že naša tradicija. To smo prinesli tudi sem v Avstralijo. Državlja prirejajo pustne zabave ali maškerade. Vsi poznamo tudi maškarne.

Manj se pa zavedamo kje je izvor maškerad. Učeni ljudje pravijo, da je to,

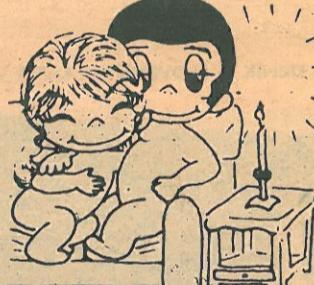
Pustna maska?

naša prastara dedičina, da je to edino kar smo ohranili iz poganske dobe. V poganski dobi so praznovali in častili boga veselja na prve dni pomlad. To se je prenašalo iz roda v rod, iz stoletja v stoletje in to navado tudi krščanstvo ni moglo izkoreniti ali zatreti. Res je, da se v različnih krajih različno praznovali, dajali različne pomene itd.

Edini pojav, ki ima le nekoliko veze iz slovansko-poganskim obredom se je ohranil na Ptujskem polju. Kurenti, kurentovanje imenujejo v tem predelu. Kurent naj bi bil znanilec pomlad, vseslošne rodotovitnosti, klicar novega življenja s svojim objestnim veseljem, zvončkljanjem in poskovanjem.

Med vojno in leto vojni bi tudi na to skoro pozabilo. Vendar so pred dvajsetimi leti obnovili ta več kot tisoč let star običaj in tako se danes ponovno obširno pr

LJUBEZEN JE...

...če ji na sejmu elektronike kupiš svečo.

Sodobne definicije

AREST:

zavod, kjer pozdravijo slabo vest

BIROKRAT:

obdelovalec delavcev

DIALEKTIKA:

gospod - tovariš - gospod tovariš

DIREKTIVA:

odločili so, da bomo poslej sami odločali

ELITA:

Micka je postala Melita

KRIZA:

okrog lačni - v sredi polna miza

MARKSIST:

delavec s Kapitalom

MODA:

prisilni jopič za vse

PAROLA:

tujega nočemo - svoje krademo

PLURALIZEM:

jazzjazzjazz in prihodnji čas

STANDARD:

to, kar imajo drugi

PIŠETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

Kar po domače...

OTROCI NA POLICAH

Samo malo pomislite, dragi moji, kako človeštvo napreduje. Se malo, morda sto let, kar v primeru z večnostjo ni nič, bo tista telovadba v dvoje, ki je udomačena že od prvega para in se je v prastari davni vršila kar pod milim nebom, kar se dogaja še danes, postala popolnoma preračunana zadeva. Preračunana je že več ali manj zdaj. Če se ponesreči dekletu pravijo, da je imela smolo. Če se pa to zgodi poročeni zenski, posebno taki, ki ni možu zvesta, pravi da pojma nima kako je sploh do tega prišlo. Tudi takih izgovorov bo kmalu konec.

Kdor ni samsko len am-pak zna malo bolj globoko pomisliti bo kaj hitro prišel do zaključka, da je človek strogo biokemična računska stvarnost in dug. Sedava pa je takorekoč do danes to bila izrecno božja formula oziroma modrost.

Prejšnji teden je neki ameriški znanstvenik Whathisname - ime ni važno ampak dela - prišel menda v vse časopise sveta. Pridal je namreč zalogi človeškega semena tudi svoje, da bi ga vbrizgnil neki drugi znanstvenik v maternico neke ženske z visoko inteligencijo kvoto, enostavno povedano neki izvredno brihtni ženski, ki si želi zanositi na tak način. Na vsak način pa mora biti takšna ženska članica Mense.

To je neke vrste društvo v katerega se morejo vpisati samo taki, ki polože inteligenčni izpit. (Ce vas to zanima naj vam mimogrede povem, da se v Avstraliji sedež Mense nahaja v Melburnu). Zanimivo je tudi to, da je ta človek belec, ki smatra, da inteligenco črnec zaenkrat še ni takovska kot inteligenco intelligentnega belca. Po vsemu izgledu je njegov cilj izde-lovanje mojstrske rase.

Mojstri naprodaj

Kakor so računarji potegnili zvezde iz davnih pravljic o bogovih ter jih uvrstili med oblike računske stvarnosti, kako so znans-tveniki, razvoj bitja v mat-erinem telesu, ki navzlic vsemu še vedno ostaja skrivnost, približali obliki bio-kemične formule; in tako je tudi moja domišljija v trenutku skočila iz sedanosti v več ali manj daljno bodočnost - to je pač odvisno od napredka znanosti, ki se

Prišla sem do zaključka, da bi ob rasti bodočega genija za "ustvarjanje bogastva ze toliko ostarela, da bi me vzgoja cele kopice otrok pravzaprav več ne zanimala. Zagledala sem se že kot ženska, ki nima več ne-ustvarljivih želja in ki si želi le eno: jesen polno bogati spominov, katere sem si pridobila v toku življenja s svojimi lastnimi izkušnjami in kateri naj bi mi bogatili in kratili starost.

Doba sintetičnih ljudi

Predstavimo si, da bi znanstveniti nekega dne res mogli izdelati sintetičnega človeka s talenti genijev. Kakšni bi bili ti ljudje? Bili bi programirani roboti brez čustev in brez kakršne osobnosti. To bi bila bitja, ki bi se porajala brez ljubezni, ki bi služila sebičnim željam ljudem, ki bi radi imeli otroke brez svojega sodelovanja. Kdo bi si mogel privoščiti take otroke? Samo

ljudje z najvišjo inteligenco.

To sploh ne bi bili roditelji. A roditelji? Kajti brez sodelovanja ženske z moškim v tem procesu, ne bi bilo mogoče prenesti v nikakrsno steklenico, odnosno v umetno maternico.

Znanstveniki izdelovalci teh mehaničkih otrok bi verjetno bili bogovi, posredovalci njihovi služabniki, a ljudje, ki bi želeli otrok na normalen način...

Tu mi je odpovedala domišljija. Prišla sem do zaključka, da so taki poskusi kot jih danes delajo v Ameriki resnično le homo-humus.

Z nikomur na svetu se nebi zamenjala. Srečna sem, da sem človek, ki se je normalno rodil in ki bo umrl kot bodo morali umreti vsi smrtniki pa če so se tako visoki znanstveniki. Življena si nihče nikdar ne bo izmisnil.

Pavla Gruden

UREJANJE SAVE - PROJEKT SAVA 2000

Sava je najdaljsa reka v Jugoslaviji, jo je kar za 945 km. Plovna je od Siska do Beograda vse do izliva. Ob njenih bregovih je več kot tretina jugoslovenske bežne industrije in kar polovic predelovalne industrije. Zato je danes Sava čista samo nekaj prvih kilometrov. Že na Jesenicah se njeni voda skali, nato pa vse po redu se vanjo odlivajo odpadki industrije.

V dolgoročnem planu imajo, da bodo Savo ukrotili, očistili in ob njej zgradili vrsto elektrarn. Sava bo potem tudi plovna že od Zagreba, čistejsa bo in globla in okovana bo v nasipu. Preprečili bodo da bi se razlivala. V zadnjih 25 letih je savska voda kar petdesetkrat silovito prestopila svoje bregove in povzročila ogromno skodo. V katastrofalni poplavi 1. 1964 je pri Zagrebu zalila območje, kjer je bilo ogroženo 180 tisoč ljudi, zahtevala je tudi 18 človeških žrtev. Da ne govorimo o materialni vrednosti.

"Projekt Sava 2000" predvedeva 33 akumulacij na Savi za zadrževanje odvečnih voda, pred poplavami ne bodo varna le mesta, pač pa tudi 780 tisoč hektarov polj. Ob možnostih osuševanja in namakanja kmetijskih zemljišč, bo voda gnala turbine 51 hidroelektrarn. Samo v Sloveniji bo veriga elektrarn na Savi in v njenem porečju proizvedla tri milijone kilovatnih ur na leto. HE Mavčice že gradijo, do leta 2000 bomo v Sloveniji od Medvod do hrvaške meje zgradili še 16 hidroelektrarn in sicer: Tacen, Ježica, Šentjakob, Zalog, Jevnica, Krenice, Pomorica, Renke, Trbovlje, Suhadol, Vrhovo, Boštanj, Blanca,

Krško, Brežice in Mokrice. Po letu 2000 pa še nekaj manjših na Savinji, Kolpi, Tržiči Bistrici ter v zgornjem toku Save nad Medvodami.

Ko bodo urejali in gradili hidroelektrarne, bodo uredili tudi strugo in sicer tako, da Sava ne bo mogla več poplavljati. Do leta 2000 naj bi bila Sava tudi čista, ali vsaj ne tako umazana kot je danes. V glavnem predvidevajo 3 faze izgradnje čistilnih naprav v glavnih žariščih onesnaževanja tako na Slovenskem kot dlje na jugu.

Videti je, da je Sava reš že kritično onesnažena. Prva oblika uresničevanja projekta Sava 2000 je družbeni dogovor o zaščiti Save pred nadaljnjem onesnaženjem, ki so ga v januarju tega leta podpisali predstavniki 45 mest in občin iz porečja Save. Seveda celotni investicijski stroški bodo ogromni. Toda naložbe se bodo brez dvoma izplačala. Studija predvideva, da se bo v porečju Save že do leta 1985 povečalo število prebivalcev na deset in pol milijona ljudi, do leta 2000 pa še skoraj za 2 milijona.

Poleg razvoja industrije in gospodarstva, naj bi se gospodarska dejavnost do leta 2000 povečala kar za devetkrat. Ureditev Save bo neposredno največ prispevala tudi kmetijstvu. Ob tem, ko bo zavarovala pred poplavami okoli 780 tisoč hektarov površin, bodo predvodenje akumulacije zagotovile vodo tudi za namakanje 521 tisoč hektarov zemljišč. Povečal se bo pridelek koruze, pšenice, sladkorne pese, sončnic in temu ustrezeno tudi razvoj živinoreje.

Očitno Sava torej ni le

naša najdaljsa reka, ampak kakor obeta "Projekt Sava 2000", najdragocenija. Zarai vsega, kar nam bo dalačez deset ali dvajset let bo, jala in omogočala.

SODOBNI (UKRADENI) AFORIZMI

Politiki umirajo v vojni z besedami.
Šele v tujini spoznavamo domače napake.
Med modrecem in bedakom je ponavadi plaz besed.

Mnogi ljubijo domovino, samo da je nekaterim ta ljubezen tudi vrnjena.
Nekateri uporabljajo preteklost kot udobno ležišče.

Učenje od preteklosti je najlažje, učimo se rajši od sedanjosti.

Nekateri domači turisti iščejo patriotska čustva v tujini.

Mnogim je teorija zatočišče po neuspehu v praksi.

Osli so prepričani, da zmagujejo samo dobro podkovani konji.

Obračaj se po vetru in imel boš jadrnico.
Človeški plazilci so skoraj vedno strupeni.
Tudi na pokopališču nismo enakopravni,
vsaj glede na težo marmorja ne.

Ne pljuvajte na tla, temveč v roke!

Ne pij na pražen žep!

Tisoče let je trajalo, da je iz živali postal človek, danes pa je treba samo nekaj trenutkov, da človek postane žival!

FRAZELOGIJA STRAJKOV

Vsaka dežela na naši zemeljski obli ima nekaj svojstvenega, imamo razne režime in razične družbene sisteme, rekorde itd. Tudi naša (ob) ljubljena dežela Avstralija ima svoje odlike in svoj družbeni sistem.

Smo demokratična dežela, zato delamo pač to, kar se nam zdi demokratično. Ena naših odlik so nedvomno naše stavke, naš rekord in tudi svojevrstna specialiteta. Trenutno je v Sydneu oz. v Novem Južnem Wallesu kar 11 različnih stavk. Ko bodo te vrstice zagledale bedi dan, jih bo nemara že več. Nekateri so mnenja, da so stavke zelo škodljive! Večdar vsaka medalja ima dve plati tako kot izgleda tudi naši številni štrajki. Torej po vsem videzu sodeč imajo svoje odlike, seveda če stavke niso le predolge.

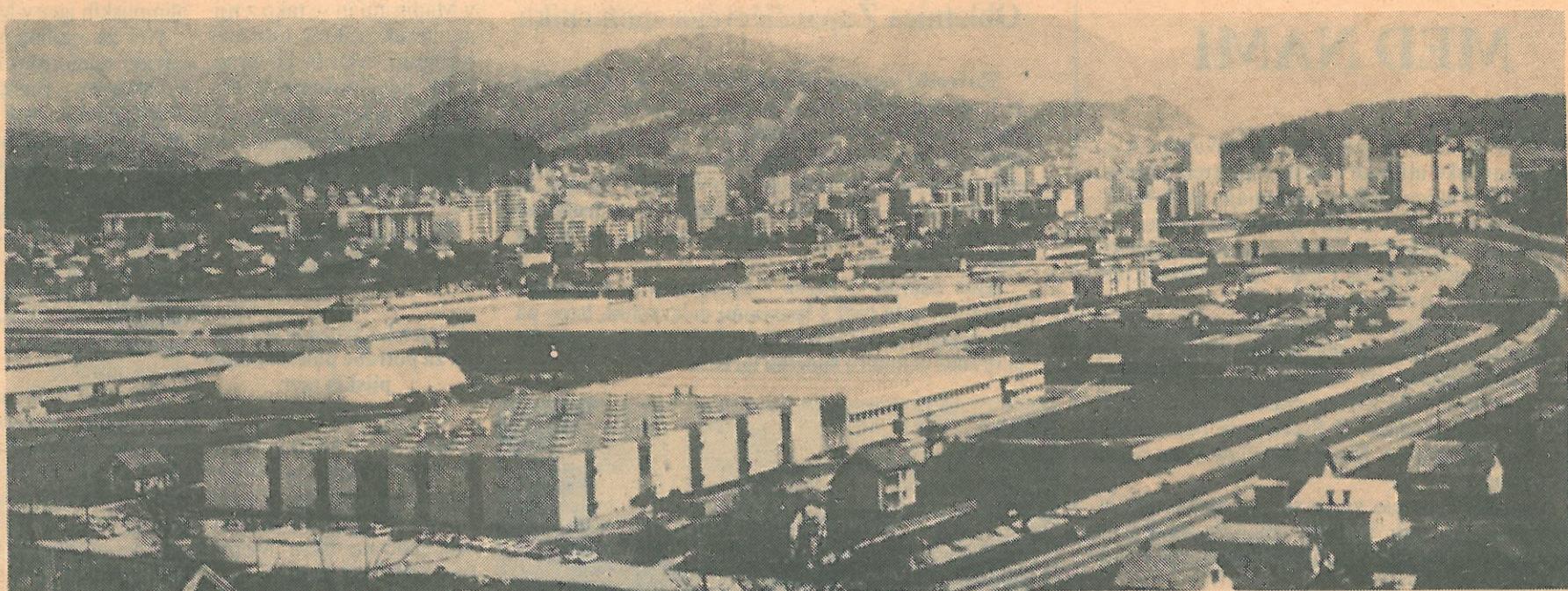
Odlike stavk so predvsem sledeče

1. Stavke regulirajo in držijo ravnotežje med proleteriatom in kapitalisti.
2. Delavci zahtevajo predvsem večje plače; se pravi, večji standard delavskega razreda!
3. Kadar delavec štrajka - mu ni treba delati! (Se odpočije)
4. Ko delavec dobri zahtevan povisek, cena artiklu zraste, trgovci zaslužijo več in tudi njih standard se veča!
5. Kadar delavci štrajkajo ne dobijo mezde; tako so delodajalci tudi na profitu!
6. Ko delavski razred štrajka, takrat ne proizvajajo: s tem se preprečuje hiperprodukcija!
7. Stavke so izraz volje delavcev!
8. Stavke so (edino) orožje delavcev proti kapitalistom!
9. Stavke so znak dobre organizacije delavcev!
10. Številne stavke so znak dobre organizacije številnih sindikatov!
11. Številne stavke so zrcalo politike oz. politikov!
12. Številne stavke so legitimacija Demokracije!

S tem skoro postavljamo na laž vso učeno (frazeologijo) filozofijo marksizma.

L.K.

ZA 8. MAREC PRAZNIK DAN ŽENA, NAŠE ISKRENE ČESTITKE!

Gorenje Br. 1 u kompaktnim frižiderima

A collection of various Gorenje compact refrigerators and freezers, displayed in a grid-like arrangement. The models vary in size and design, some with single doors and others with multiple compartments or double doors. Some units have their doors open to show the interior shelves and compartments filled with food items like fruits, vegetables, and dairy products.

Za kratko vreme postojanja ove kompanije: GORENJE PACIFIK PTY. LTD., GORENJE vodi na australijskom tržištu u prodaji malih frižidera do 300 litara, koji se zovu COMPACT.

Jedna trećina uveženih frižidera u Australiji su proizvodi GORENJA. Program proizvodnje GORENJA obuhvata frižidere sa jednim vratima od 90 do 290 litara, frižidere sa dvoje vrata do 250 litara, supermarket frižidere do 530 litara, frižidere za duboko zamrzavanje (Deep freezer) od 240 do 410 litara.

Proizvodi **PACIFIC**
by **GORENJE**

Mogu se nabaviti preko
vodeće prodajne mreže
širom Australije

Dobro organizovana
servisna služba!

PACIFIC
by gorenje

A LEGEND IN EUROPEAN EXCELLENCE

PIŠETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

Kar po domače...

LJUDJE NA DEBELO

Prejšnji teden se je v Sydneyu vršila NSW konferenca za ostarele državljanke, na kateri so se preraševala pereča vprašanja o vrzelih in razpokah v socialnem skrbstvu za ostarele. Ta konferenca sam na sebi ni prav nič čudnega, čudno pa je, da je to prva konferenca takšne narave v zgodovini Avstralije. In to celo 23 let po ugotovitvi da je Avstralija zemlja starih ljudi. Kako so to ugotovili pa je za dobrega opazovalca človeške družbe in sprememb v njej, skoraj ne samo smešno ampak nesprejemljivo. To je pokazalo šele ljudsko štetje - census - ki so ga takrat uvedli.

Spominjam se še dobro kako je takrat bilo. Blagostanje. Lahko si imel dve ali tri službe. Avstralija, kakor da se je vojna sploh ni dotaknila. Ne razvit kontinent, banke in državne blagajne polne, polni želodci, leno delavstvo, življenje primitivno, in ker nikogar ni bolel žep, se za dotok naseljencev skoraj nihče ni zmenil.

Takrat se je govorilo samo o srečni zemlji.

Ne skribi!

To je bilo vsakdanje ge-slo vsakega, ne samo povprečnega, Avstralca. Niso pa tako mislili niti ravnali doseljenici. Delali smo kot krati. Zrno na zrno pogača, kamen na kamen palača. Železniške linije so se začele viti skozi najbolji od-dalejene in najmanj obljude predele avstralije. Nova naselja so spodrinila gozdove, lesene hišice, ki so bile banka, apoteka in štacuna z vsemogočno robo vse obenem, so začele izginjati; na istem prostoru so se čez noč pojavitve 3 hišice: banka, apoteka, štacuna. Čez par let "doli banka, apoteka in štacuna", zamenjane so z bančno palaco, z veleapoteko in veleprodajalnico.

Sotori, garaže, lesene baje doseljencev kmalu več nismo služile kot stanovanjske zgradbe. Ostale so le še postranske gospodarske stavbice. Začele so se kakor gobe širiti lepe, udobne stanovanjske hišice (majhna, večja, največja) doseljencov a domorodci še vedno v hišicah kakor škatle za želenke. Danes pa smo prišli vsi celo že do najmanj enega W.C.

Avstralec pa iz dneva v dan kakor še pred sto leti. Za otroke, ki so se namnožili, je dozidal verando spredaj, verando zadaj in ni se zmenil za jutri. V starih

Avstralije, so se jim otroci hitro začeli odtujevati. Zgrabil jih je veletok življenja, ki je naenkrat zgrabil zasanjano Avstralijo. "Lucy country" - srečna zemlja je naenkrat obrnila hrbet staremu življenjskemu načinu. Edino s čemer so se Avstralci do takrat na debelo bavili, je bilo naravnjanje rojstev. Mladost, ki hiti s časom in celo bolj hitro kot čas, je začela segati po novemu življenjskemu načinu, zgrabil jo je vrvež kontinenta, rojstva so začela padati, družine, pod vplivom novega gospodarskega in industrijskega napredka, so se v koreninah zrahljale. Anglosaksensko življenjsko drevo se je začelo razpadati.

Zemlja starih ljudi!

Zdaj prihajamo na tisto, kar sem v začetku omenila, da je smešno. Nihče ni opazil, da je mladih Avstralcev vedno manj. Nihče ni opazil, da je starih Avstralcev vedno več.

Vsi vemo, da je danes Avstralija zemlja mladih ljudi, in če bo šlo tako naprej bo v 30 letih res zemlja starev.

Žal mi je, da nimam več prostora kajti bolj v detaljih bi rada prislikala alarmentno spremembo življenjskega načina avstralske družbe kakor tudi ekonomske spremembe, ki jih pravzaprav tuksjšnji prvi rod sociologov šele raziskuje. Sociologija je tukaj nekaj zelo novega.

Na konferenci, ki sem jo prej omenila, je glavna govornica izrekla nekaj, kar mi

je ostalo v možganih: "Pred 23 leti smo ugotovili, da je Avstralija zemlja starih ljudi". Vedela sem, da to ni res.

Telefoniram človeku, ki je konferenco organiziral in vprašam ga kako so to ugotovili toliko let nazaj. Pravi: "To nam je pokazal cenzus. Namreč, da je Avstralija hila takrat polna starih Anglosaksonov, ki so jih otroci v lovu na denar zapustili. Tisti, ki so imeli možnost, so jih odselili v dome za ostarele, ki so jih takrat na debelo zidali, drugi starši pa, ki so bili revni so nastali velik socialni problem.

V lovu za udobjem na lahek način, ki smo gami

mi pridobili s trudem, so mladi Anglosaksonci, svoje starše, ki jih je cenzus prikazal kot problem, zavrgli kakor, da so ljudje roba, ki se kupuje in meče v stran na debelo. Pozabili so, da je človek duh, strpali so jih v stran, v zavode, kjer nihče ne skrbi za njihov duhovni dobrabit ali pa žive zapančeni v razpadajočih domovih.

In spomnili so se, da sklicejo na konferenco ostarele člane etničnih skupin, kjer so stari ljudje še vedno več ali manj v krogu svojih družin. Kličejo nas na pomoč, nas doslej zapostavljene doseljence, da bi s skupnimi močmi in z našimi nasveti preprečili kugo, ki jo širi nuklearna družina.

Priznavajo, da smo Avstralijo dvignili, zdaj nas prisojio, da ji rešimo zdravo družinsko življenje. Začeli so ceniti starost.

Pavla Gruden

Stavke pa take

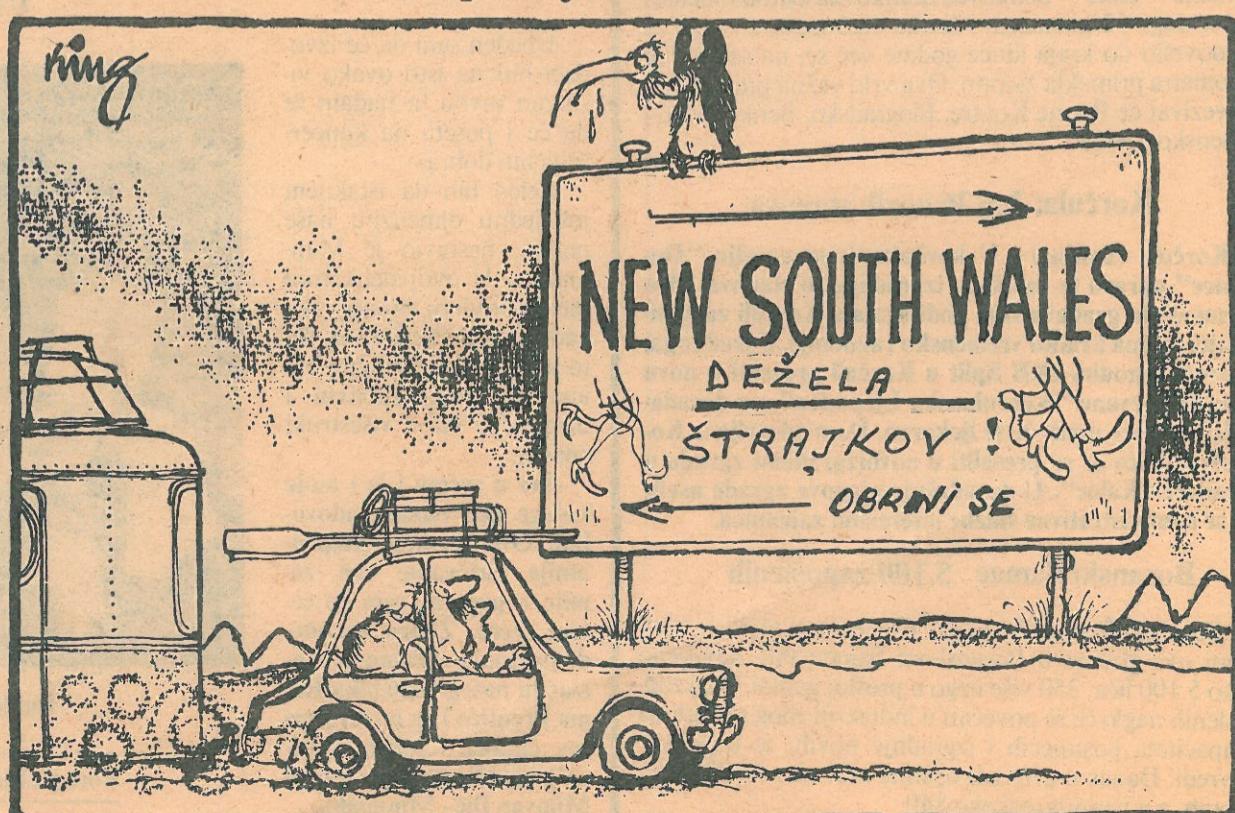
Štrajki so že kar del našega vsakdanjega življenja. Le kako bi (nekateri) živel brez njih? Kaj bi pisali novinarji, kaj bi počeli vodje sindikatov in politiki bi imeli preveč monotono delo. Le o čemu bi se pogovarjali? Tako imamo vsemi svojo kost, da jo lahko domile volje glodamo.

Preživljamo sušo bencina. Nemara bi ga zopet ra-

di podražili, kdo bi vse to razumel? Mi navdani zemljani že ne. Raja bo že morala potpeti, saj je navajena. V zagati smo, kaj će bi raje industrijo bencina nacionalizirali, nemara bi ne bilo več stavk.

Vsekakor nam da marsikaj misliti. Misliti pa že menda sememo in mislimo na razne načine. Poznam nekega optimista, ki radi, da bomo prisiljeni še več in bolj intenzivno misliti,

Popravljena karikatura

ob četrtekih in prvi vikend v mesecu. Ja, pa še manj se bo Kádilo po cestah. Zmanjšala se bo polacija, naša pljuča bodo bolj zdrava, več bomo pešačili in se dvignežili, zaloge goriva so baje neizčrpne in se dnevno obnavljajo. Tako znamo res še priti do nesluteno novih izumov!

Drugi (super) optimisti pa misijo, da je tudi ta stavka po svoje zelo koristna. Samo poglejte, doma ni stavka, da pa racionirajo porabo bencina, nekdo se je izmisli, parne in neparne številke. No saj veste kako to gre: parne številke ne smejo voziti ob torkih in vsak zadnji vikend, neparne pa ne smejo na cesto

L.K.

Delo med izseljenci širi ugled Jugoslavije

Izvršni odbor Izseljenske matice Slovenije je ocenil akcije in prireditve v letu 1979

Klub številnim zaostritvam v mednarodnih odnosih in klub znamenjem obnavljanja hladne vojne v svetu vendarle prevladuje spoznanje, da medsebojna odvisnost različnih dežel se nikoli ni bila tolikašna, kot je prav zdaj. V tem položaju igra pomembno vlogo tudi izseljenstvo. To daje Slovenski izseljenski matici posebno malo, saj živi v svetu približno 465 tisoč slovenskih izseljencev različnih generacij.

Ko so člani njenega izvršnega odbora ocenjevali delo v prejšnjem letu, so si bili enotni da že obsežno pismeno poročilo priča, da so klub nenahnjim finančnim zadregam sodelavci matice opravili pomembno delo. V sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami in društvi in svoimi utečenimi aktivnostmi, kot so na primer kulturne akcije, informativne in založniške dejavnosti, ter v neposrednih stikih, so veliko pripomogli, da so bili izseljeni seznanjeni z razvojem naše socialistične družbe. Prispevali so k utrjevanju ugleda Jugoslavije in njenih načelnih stališč v svetu in med našimi izseljeniki in njihovimi mladimi rodomi.

Na seji so izrekli priznanje sodelavcem slovenskega (izseljenskega) kolega, ki je, kot je znano, prehitro pošel. Eno izmed vodilnih vlog pri obveščanju našega izseljenstva pa ima tudi mesečna revija Rodna gruda, ki letos izhaja že 27. leto. Mesečno naklado 5600 izvodov pošiljajo v 44 držav sveta vendar se, kot opozarjajo, nehnno otepajo s hudimi finančnimi težavami.

Tako so med drugim sklenili, da bo treba kar najhitrije najti izhod iz finančne stiske.

PİŞETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

Kar po domače...

Tresljaji pod južnim križem

Največji otok na zemaljski obli, daleč, usodno predaleč od ostalih civilizacij in kultur, dežela sv. Duha, še pred dvema stoletjima krotko zasanjana v legendi, za katere je njenim prvotnim domorodcem, temnem kakor temna polnoč (od tod vzdevek "Midnight Joe"), dalo navdih ozvezdje Južnega križa, išče svojo dušo.

Zlo v njenih temeljih

Njena prva pionirska doba, katere delavske pesem, ki je še danes ni, so bili rječi vzrik kaznjencev - ignorancev, ki se jih je odrekla mati Britanija.

Življajoči biči hudodečev, ki jih je v stari domovini v tativno nagnala lakota, ker v tedanjih družbi ni bilo prostora za reveže, razen za njih izkorisčanje, so v hrteh belih sužnjev, njihovih bratov po krvi in zli usodi, vžigali pečat ne-slavnega začetka individuale podjetnosti v zgodovini bele Avstralije.

Na mnogokaterih vogalnih kamenih prvih vladnih palač se je strdila križ verigami okovanih nog, ki so se šibile pod težo kamna. V prenekaterem kamnolomu so jetniki umirali od žeje in v nobenih knjigah ni zapisano, kje so njihova telesa. Med zidovi njenih zgodovinskih ječlebde spomini na moške, ki so medsebojno ogrevali z ognjem premlatenih tel, ki so v iskanju sproščenja sprevrgla moškost k nagnjenju za isti spol. Tu so odrasli prvi homoseksualci. V temeljih gubernij so običajale kletve ljudi, ki so bili oropani vsakega človeškega dostojanstva.

A kot živali ujeti domorodce, ki so belim hlaščačem po njihovi zemlji, potem ko so dobili osvobodilne izkaznice, ravnali deviške gozdove v zlatnosne pašnike, so novi gospodarji rapidno uničevali z rumom. Med tem ko je rum črnim sužnjem sušil slo po življenu in jim zamagljeval razum, je pospeševal rast zatega runa, ki je izpodrinil svobodo črnih otrok Avstralije.

Takšna je bila prva pionirska doba bele Avstralije. Orala jo je brezvestnost.

Eldorado

Težka senca okrutnosti v porajanju tega bodočega

anstvo, dolar narekuje zločine, dolar uničuje ženstvenost, dolar kupuje duše, na vsakem koraku dolar diktira bodočnost in dolar šibi duha. Avstralija, ki je imela vse možnosti, da v njej najde človeštvo po nazaj k univerzalnemu redu, je tinalu, na katerega jo je pritisnil pohlep za lahkim življenjem. Navzlic temu, da je imela priliko opazovati napore tujerodnih izgraditeljev civilizacije v njeni drugi pionirske dobi, se potomci njenih prvih belih prebivalcev niso želeli absolutno ničesar naučiti sebi v prid. V njihovih srčih se je dvignila zavist in prezir do tuca.

Krmilo brez smeri

Politika bele Avstralije, ki je izvršila duhovno posilstvo nad svojimi črnnimi otroci, je sprejela pod svoje pokroviteljsko prišlece iz skoraj vseh dežel sveta. Duhovno popolnoma neprapravljena za dotok nove krv in kultur, je v strahu, da jo nekdo nasiloma ne zavzame, odprla z velikimi fanfarami vrata človeštvu, ki je spoznalo, da je njena miloščina trda in hladna kot so njeni velemestni kamenjari iz katerih izhaja politika, ki gradi absolutno anarhijo. Avstraliji mece pesek v oci konzervativni tisk.

V njeni skorupirani ke-

mokraciji so se razpasle prostitucija zakonov, propadanje gospodarstva, nasilstvo sindikatov nad ljudstvom, razpad šolskega sistema, goljufivo trgovstvo, dvojni standardi v življenju njenih voditeljev, slavospevi funkcionarjem, ki ne delajo v prid ljudstvu in celo sledovi diktatorstva iz Canberre, ki poskuša športnikom Avstralije vsiliti svojo voljo. Astronomski kapital ima svojo moc.

Kakor noj, z glavo v pesku bela Avstralija dopušča, da zopet dvigata glavo rasizem in diskriminacija. A kaj se godi z njenimi nepriviligeranimi državljanji, tega ne želi niti videti. Sebičnost je dosegla že skrajne mere.

Ljudi, ki so danes za glavnim krmilom, je absolutno treba odstraniti. Kajti če bo šlo tako naprej, bo število tistih, ki se vlačijo po ulicah in leže v jarkih tako zanemarjeni in smrdljivi kakor, da jih obgrizujejo podgane in šcurki, in z njimi vred strankarstvo med etničnimi skupinami, tako narastlo, da bo slej ali prej moralno priti do prevrata.

Avstralija išče dušo, ki se je nima kje oprjeti, ker se je brez duše rodila. Strašno je neno nasledstvo. Po vsemu izgledu bo žela kar je sejala.

Črvi.

Pavla Gruden

MLADOLETNI BREZDOMCI

Prav neprijetno me je dirnilo nedeljsko branje Telegrapha (16.3.80). o sydneyjski mladini, ki nima kam položiti svojo glavo! Stvar je v tem, da je v našem sydneyjskem velemestu okoli tri tisoč otrok brezdomcev, ki se dobesedno potikajo po ulicah, spijo in prenočujejo v zakotnih ulicah, zavrenih avtomobilih, opuščenih hišah, na žaleznih postajah in na klopek po parkih.

V to žalostno armado niso vključeni odrasli ljudje, pijanci, starci in berači ter razni duševni neuravnovesenci nego otroci in mladoletniki, otroci od 7. leta naprej.

Kdo so ti otroci in mladoletniki?

Vecina teh imajo starše. Nekateri imajo tudi svoje poklice. Tisti ki so izučeni to ali ono si niso znali ali mogli najti dela. Nekateri pravijo, da je pač brezposelnost in so zaman iskali zaposlitev. Vsi ali večina pa so pobegnili od doma ali pa so jih nagnali starši. Okrog 85 odstotkov teh žrtev so iz razbitih družin oz. zakonov. Večina njih je, ki so jih starši pretepal ali so bili žrte posilstva (staršev), seve večina njih so alkoholiki.

Nekateri teh brezdomcev so zbežali ker hočejo pač "svobodno" živeti in tako nimajo omajitev in počno, kar se jim pač zljubi ali kar prilika nanaese. Njim je vseeno kako pridejo do dena-

ialni delavci bili kos. Jasno, kdo je kriv, večina teh ljudi krivi vlado, vlada obtožuje socialno službo, vendar za vse te brezdomce tudi v zavetiščih ni prostora in haje znova v beg, beg v neznanu, v negotovost v nepoznan jutri.

Vsi ti brezdomci otroci, mladoletniki nimajo ljubcnih!

Sami so izgubili vero vase in so že prepričani, da jih nihče ne mara in da jih nihče nima rad in da niso vedni ljubezni. Večina teh mladih ljudi je izgubilo tudi samospoštovanje. Kajti nevredni starši so jim vteplji v glavo, da so neumni, da so brez talentov, počasi otrok res začne to verjeti. Začno verjeti, da res niso dobrni in da jih nihče ne mara, da so odveč in tu se začno problemi otrok. In v večini primerov je to krivda staršev. In začetek otrokov nesreče se spočne doma, ker taki starši sami nimajo trdne hrabenice.

Težko je verjeti, da bi otrok, mladoletnik bežal od doma če ne bi imel vzroka niti begal še dalje če nima ničesar kar bi ga privlačilo ali zadržalo doma.

To nam da misliti in to resno in krepko misliti! Koga kriviti, koga osojati ali otroka, starše, vlado ali celotno družbo? Težak odgovor.

Morda v prvi vrsti njih starše, kar to kar očitajo ali počno z lastnimi otroci, tega sami nimajo in zato tudi svojim otrokom tega ne morejo posredovati.

Torej posredujejo jim le svoje hibe, svoje lastne slabе lastnosti. Žrtev staršev, takih neodgovornih staršev, je njihov otrok! Bolj kot vlado, ki ne skrbti do-

400. obletnica Lipiške kobilarne

Lipice (Tanjug) - V celoti je izdelan program poletnih prireditvev za praznovanje 400-letnica lipiške kobilarne. Dokončno je znana pot poštne kočije ki bo od 6. do 13. julija vozila z Dunaja prek Maribora in Ljubljane do Lipice. Petnajst držav je že potrdilo udeležbo na mednarodnem jahalnem turnirju v Lipici ki bo od 24. do 28. septembra. Osrednja proslava ob tem visokem jubileju kobilarne bo 31. avgusta. Majka ko se pravzaprav začne prava turistična sezona, bodo za obiskovlce začeli prirejati jahalne programe.

Smetišče - zatočišče

PIŠETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

KAR PO DOMAČE...

Zamislite si siromašno urejeno prostorno sobo s tremi pisalnimi mizami ob zidu z okni na ulico. Ob drugem zidu dolga miza in številni stoli za ljudi, ki iščejo razumevanje, pomoč in nasvete za probleme, ki jim v številnih slučajih ni rešitve. Soba je Jugoslovensko-avstralski socialni center, ljudje pa so naši rojaki. Kraj: Newtown.

Clovek s šiframi

Nekdaj je bil fant od fare. Zdaj ima dve berglji. Močan je še vedno kot bik. Ne da se. Razporočenec Abrahamicov let je a se, razen berglj, dobro počuti. Čist, staromodnih manir (poljubljam roko, gospa) in prekomerno načitan.

Tistega dne, ko se je tole dogajalo je prišel že ob 9h zjutraj.

"Dobro jutro. Prišel sem, da tukaj izvršim svojo odajo. Sem strašansko zaposen. Vodim telepatske razgovore z britansko cesarico, maršalom Titom in Karterjem. Danes se bodo pogajali in že vidim, da brez mojih nasvetov ne bo nič. Moram jim poslati moje šifrirane predloge. Pri vas mi je to delo olajšano, ker vem, da sem med svojimi.

Delam zar mir sveta".

Ni Slovenec. Vsede se k tisti dolgi mizi, razprostre neke papirje, vzame v roke svinčnik, nas opozori, da želi absoluten mir, in začne oddajati. Naslonjen na komolce in sopihajoč od vrocene, z glavo med rokami kakor konj z naočnicami zabuljen naravnost pred se, z našobljenimi ustnicami prha veter v eter.

Nekako tako dve uri brez odmora. Ko brez besed odide, pusti za seboj košček papirja. Pogledamo. Brezkončne številke in črke iz štirih abeced. Tesno ena do druge, da se belina papirja skoraj ne vidi.

Spravili smo ta listek v ovoj z njegovimi podatki, ker smo kot socialni center dolžni skrbeti za njegov telesni in duhovni blagov...

Poznan izumitelj...

Nenadoma prekine napeto vzdušje naše pisarne, kjer mora neprenehoma vladati potrežljivost svetnika ali norca, vzemite

pogovarja s Karterjem) da je tudi on telepat, da je na moji strani in da bo zdaj, zdaj urekel radar recite Frazerju jaz sem revež spremam enainpetceset reči in piši dolarjev. Bastardi! Poudarite samo enainpetdeset dolarjev za najemnino, hrano, cigarete, obleke in za vse kar mi je treba in še veliko več jaz sem aha radar je že izključen človek kot Khoumeini. (Spet postavlja besede v red.) Tak sem. Moji izumi bodo napravili red. Dajte mi eno cigaretto. Kadi in diktira pismo g. Frazerju.

Tipkam. Kaj morem drugega. Ponudim, da pismo odpolje nas center. NE! Kaj mislite, da sem nor? Karter mi je povedal - ravnova zdaj - da ste vi efbiaj. Izročim mu naslovljeno ovojnico z znamko.

Zahvalim se, da nas je obiskal in se še za nadalje priporočim.

"Idite vi u pm!" In že je izginil ne vedoč kam.

Vprašam se če so tudi za takoto delo predvideni odpustki...

Le kaj bo prineslo popoldne?

Pavla Gruden

Novice in zanimivosti

ZAKAJ SPLOH ODRAŠČATI?

Pod tem naslovom je današnji Daily Mirror objavil pismo, ki ga je na uredništvo naslovala štirinajstletna deklica Karen Burns iz predmestja St. Marys. Brez komentarja ga za naše bravce priobčujemo v slovenščini.

Glasi se takole:

Kadar mi odrasli rečijo: "Odrasti, ne bodi tako otročja", se čudim zakaj. Ne morem razumeti zakaj bi nekdo, ki je pravi pameti želel, da naj bi sploh še kak otrok odrastel v osmedesetih. Meni je 14 let in seveda pričakujem, da bom odrastla gledajoč v nered, ki so ga napravili iz sveta.

Odrasli se večinoma ne pogovarjajo dovolj s svojimi otroci a že nas vpletajo v tretjo svetovno vojno - ne da bi si vzel čas za pojasnitve kaj to pomeni nam. Izogibam se novic na radiju, televiziji in v časopisih. Saj so vedno iste - Mr. Carter, iranski študenti in talci, zdaj pa Pakistan in Rusija.

Že samo to, da je minilo Mednarodno leto otrok, še ne pomeni, da je čas za vojno.

Eno željo imam za Novo leto in za novo desetletje. In to je za vse avstralske, amerikanske, ruske in iranske politike: da bi si vseli vsaj pet minut svojega časa in vzel v obzir otroke sveta.

Dajte nam dobro priliko, in Boga prosim, da mi opravimo to delo boljše kot odrasli danes.

MEDNARODNO LETO OTROKA V JUGOSLAVIJI

Bilanca prizadevanj v lanskem letu otroka še ni narejena. A vsaj v grobem poglejmo, kako je z jugoslovensko družbeno skrbjo za otroka.

Le 0,85 odstotka je rojenih izven porodnišnice, umrljivost dojenčkov je nizka (17,6 promile), redno teče slovenski republiški register o rizičnih otrokih na pediatrični kliniki. 68 odstotkov triletnih otrok je bilo sistematsko pregledanih, ugotovljeno je splošno izboljšanje zdravstvenega stanja vseh otrok.

V Sloveniji so načrtovali, da bodo v tem srednjoročnem obdobju na novo odprli okrog 6000 mest v vzgojnovarstvenih organizacijah; predvidoma naj bi do konca lanskega leta zajeli 58.869 otrok, vendar je številka nekoliko nižja - 56.436 otrok. V državi je bilo lani v predšolskih ustanovah 10 odstotkov otrok, v Sloveniji, recimo 28,2 odstotka, na Kosovu 1,2, v Bosni in Hercegovini 3 odstotke.

Za otroka niso "odgovorni" le starši, ampak družba, se pravi vsi.

LJUBLJANA - 26. decembra je predsednik Slovenske izseljenske matice Stane Kolman priredil sprejem za skupino pionirjev - hokejstov, otrok slovenskih izseljencev iz Kanade, ki so te dni na gostovanju po Sloveniji.

Goste je iz Kanade pripeljal slovenski izseljenec Tony Vršič. Gre za 17 otrok, ki vsi znajo slovensko (in seveda tudi angleško). Na povabilo Slovenske izseljenske matice se mudijo v domovini njihovih staršev od 22. decembra daje, vrnili pa so se 8. januarja. Vmes so odigrali nekaj tekem proti ekipam slovenskih otrok in vse tekme dobili z visokim rezultatom.

BEOGRAD - Jugoslovanska vlada je pozdravila podpis sporazuma o Zimbabveju v Londonu in v tej zvezi med drugim poučila:

Jugoslavija je prepričana, da je to pomemben korak v prizadevanju za končno likvidacijo kolonializma v Zimbabveju in za možnost, da bo ljudstvo Zimbabveja po demokratični poti uveljavilo svojo neodvisnost in populno suverenost. Sprejeti dokument še ni popoln, vendar daje osnovo, da bi Zimbabve postal demokratična in neodvisna država, v kateri ne bo rasizma in tuje nadvlade.

NOVA VAS - Več kot tisoč smučarjev-tekacev je na Bloški plato prišlo na svoj račun, saj so se posmrili na tradicionalni, peti prireditvi - bloških tekih. S to prir-

eda", šesti bloški tek, trnovski maraton in koroški tek bodo najvažnejše in najbolj množične prireditve v dolgi verigi množičnih tekmovanj v letošnji zimi.

LJUBLJANA - V razstavišču

Riharda Jakopiča v Ljubljani so odprli razstavo knjižnih ilustracij, ki so jih slovenski avtorji ustvarili od prvih dni osnovoditve do danes. Na razstavi Društva slovenskih likovnih umetnikov so prikazali delo osemdesetih avtorjev, ki se predstavljajo s prek dva tisoč originalnimi ilustracijami.

Razstava ima namen predstaviti izjemno bogastvo, ki so ga na tem področju ustvarile tri povojne slikarske generacije.

LJUBLJANA - V Slovenijo je

dopravljalo 30 pionirjev, ki obiskujejo dopolnilno šolo Ivo Andrič v Berlinu. Skupaj s slovensko učiteljico bodo imeli enotedenski smučarski tečaj v Gorjach. Koncem leta so jih v svoje domove sprejeli sorodniki, 3. januarja pa bodo obiskali ljubljansko osnovno šolo Toneta Čufarja, kjer bodo navezali stike z učenci te šole. Prihodnje leto bodo predstavniki obeh šol podpisali listino o pobratenju in sodelovanju med obema šolama.

LJUBLJANA - Rektor univerze "Edvarda Kardelja" v Ljubljani dr. Slavko Hodžar in direktor za voda za mednarodno znanstveno, tehnično in prosvetno-kulturno sodelovanje Lojze Kersnik sta predstavili novoletni sprejem za zamejske Slovence in tuje državljane, ki študirajo na ljubljanski univerzi. V Ljubljani je okoli 300 št.

O VSE HUJŠI DRAGINJI

Zivimo v hudih časih, davki tarejo in draginja prisnika.

Knjiga, ki je človekov najboljši prijatelj, je, denimo, postala že takoj draga, da se človek odpove nakupu ene ali dveh - pa ima že za polntank bencina.

Čeprav je tudi bencin drag, a ker bo še dražji (take so napovedi) se zaradi sedanje cene ne gre pretirano jeziti.

Sicer pa: v drage avtomobile sodi tudi drag bencin. Saj človek visoke cene avtomobilov sploh začutiti ne more - ker avtomobilov preprosto kupiti ni mogoče. Če pa ga po naključju ali po zvezah že kje stakneš - vendar ne boš gledal na ceno, saj si vesel, da ti ga je sploh uspel dobiti.

Drag je celo krompir: po pet dinarjev za kilogram, če nisi bolj zvite sorte in jo mahneš ponj v sosednjo Avstrijo, kjer ga dobriš po šilingu. Menda se tam predelovanje po tej ceni še splača, pri nas se po skoraj dvakrat večji ceni že zdavnaj ne več.

Prišli smo tako daleč, da se bo menda podražil tudi denar, denimo bankovci po sto dinarjev, ki jih povsod primanjkuje. Če pa pri nas kakšne reči začne primanjkovati, je to znak, da se bo zagotovo podražila.

Da, hudi časi so prišli,

tako hudi, da bo kmalu še huje, če ne bo končno malo slabše.

Zastor v Slovenskem narodnem domu na St. Clair aveniji v Clevelandu; originalno sliko Maksima Gasparija na zastor je preslikal ameriški slikar Shirley Braithwaite